

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Ravnotežje novega državnega proračuna Napoved stabilizacije našega dinarja na podlagi sedanje vrednosti

Te dni so objavile »Službene Novine« državni proračun za leto 1930./1931., ki je stopil v veljavo s 1. aprilom. Celotni izdatki so v novem proračunu precejšeni na 13 milijard 348 milijonov dinarjev (za splošno državno upravo 8 milijard 534 milijonov 600 tisoč in za državna podjetja 4 milijarde 813 milijonov 400 tisoč). Dohodki so predvideni na isto vsoto, tako da je letošnji državni proračun popolnoma uravnotežen.

Proti letu 1929./1930. je letošnji proračun povečan za 343 milijonov 85 tisoč dinarjev. Pri splošni državni upravi so povišane z izjemo pokojnin in invalidnin vse posamezne postavke, predvsem za državne dolgove (za 1215 milijona na 1016 milijonov), za ministrstvo vojske in mornarice (za 94 milijonov na 25229 milijona), za notranje ministrstvo (za 858 milijona na 6719 milijona), za ministrstvo zgradb (za 723 milijona na 3987 milijona), za ministrstvo pravde za 527 milijona na 4665 milijona), za prosvetno ministrstvo (za 452 milijona na 8721 milijona) in tako naprej. Od ostalih postavk naj še zabeležimo ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja, katerega postavka se je povečala za 304 milijona na 2434 milijona, ter kmetijsko ministrstvo s postavko, povišano za 181 milijona na 1028 milijona dinarjev. Postavke pri državnih podjetjih so vse povišane.

Spričo povečanih izdatkov so se morali povečati tudi dohodki. Tako so predvideni skupni davčni dohodki na 8 milijard 71 milijonov 492 tisoč dinarjev (za okroglo 586 milijonov več kakor v letu 1929./1930.). Posamezni davki se povišajo (v milijonih): neposredni davki, splošni, za 87 na 1630, posebni davki za 60 na 281, dolgovani davki znašajo 100, trošarina znaša 903, takse se povišajo za okroglo 46 na okroglo 1245, carina za okroglo 90 na okroglo 1546, monopoli (viški dohodkov) za okroglo 20 na okroglo 1816, vojna odškodnina Nemčije za okroglo 264 na okroglo 426 in razni dohodki za skoro pol milijona na 85 milijonov dinarjev. Viški dohodkov državnih podjetij se povečajo za skoro poltretji milijon na 463 milijonov dinarjev.

Ob priliki objave državnega proračuna je podal finančni minister dr. Švrljuga v obliki spremnega pisma Nj. Vel. kralju obširno poročilo o državnem gospodarstvu, o finančnem položaju države in gospodarski politiki vlade. V tem poročilu poudarja g. minister, da je občutno povečanje proračuna le navidezno, kajti k odobrenim kreditom za leto 1929./1930. je potrebno dodati še skupno vsoto vseh izvenproračunskih izdatkov, ki so bili v teku leta 1929./1930. odobreni in ki znašajo 5397 milijona dinarjev. Če to prištejemo k proračunu za leto 1929./1930., dobimo znesek izdatkov v vsoti 13 milijard 4 milijone dinarjev, tako da je dejanska razlika med tem in novim proračunom le 3439 milijona dinarjev. To povečanje pa je bilo potrebno kot nujna posledica razvoja državnega življenja in razširjenja posameznih državnih funkcij.

Nadalje je g. minister v poročilu poudarjal, da se naša država stalno gospodarsko krepi in da se njena finančna moč dviga. Posledica gospo-

darske okrepitve se kaže tudi v naši zunanji trgovini, ker smo lani po vrednosti več blaga izvozili v inozemstvo kakor smo ga uvozili iz tujine.

G. minister napoveduje v poročilu zakonsko stabilizacijo (ustaljenje) dinarja na podlagi sedanje vrednosti dinarja in najetje inozemskega posojila le pod ugodnimi pogoji. Posojilo bi se uporabilo za stabilizacijo dinarja in za razna javna dela.

Prvi proračun Dravske banovine Uvedba 16 različnih davščin; med temi je več novih — Davščine so stopile v veljavo v početku aprila

Zadnji »Uradni list« je objavil proračun Dravske banovine, ki znaša nekaj nad 136 milijonov dinarjev, to je za okroglo 3 in pol milijona več kakor zadnja proračuna ljubljanske in mariborske oblasti skupaj navzlic temu, da je obseg Dravske banovine po prebivalstvu in ozemlju precej manjši kakor obseg bivše mariborske in ljubljanske oblasti, ker sta bila Medmurje in črnomeljski okraj sedaj priključena k Savski oblasti (Zagreb), a čabarski okraj, ki je prišel pod Dravsko banovino, ni velik. Zato pa se je povečal stvarni delokrog banovine, ki je prevzela mnoge naloge, katere je doslej vršila država.

Za kritje svojih potrebščin je morala banovina seveda poiskati novih virov dohodkov, zlasti, ker je bil državni prispevek, ki je znašal poprej za obe oblasti nad 35 in pol milijona dinarjev, za banovino znižan na okroglo 309 milijona dinarjev. Od banovinskih podjetij, ki pa niti vsa ne dajejo čistih dohodkov, predvideva proračun nekaj nad 18 milijona dinarjev. Raznih dohodkov je nad 176 milijona dinarjev. Ostale potrebščine v znesku blizu 857 milijona dinarjev je treba kriti z davki, taksami (pristojbinami) in dokladi. Proračun navaja naslednje banovinske davščine in ceni njihove zneske takole (v dinarjih):

- 1.) davek na ponočni obisk kavarn, gostiln, plesov in podobnega 980.000;
- 2.) 40odstotna taksa od vrednosti kinematografskih vstopnic 450.000;
- 3.) taksa na motorna vozila 800.000;
- 4.) taksa na lovske karte 700.000;
- 5.) taksa za sečnjo gozdov 500.000;
- 6.) trošarina na premog 1.800.000;
- 7.) trošarina na električno silo 1.400.000;
- 8.) taksa na zakupnino lovišč in ribolovov 300.000;
- 9.) taksa na živinske potne liste 2.400.000;
- 10.) prirastkarina od vrednosti najemu in 1.000.000;
- 11.) banovinske trošarine na alkoholne pijače 35.800.000;
- 12.) 40odstotna doklada k vsem državnim neposrednim davkom 30.800.000;
- 13.) davek na dediščine 300.000;
- 14.) 10odstotna taksa od prenosa nepremičnin 6.700.000;
- 15.) banovinska davščina na šmarnico (samorodne trte) 250.000;
- 16.) davek na hiše, oproščene državnega neposrednega davka po členu 32., točki 15., zakona o neposrednih davkih 1.500.000 Din.

Te davščine so večinoma nove, oziroma deloma izpremenjene prejšnje oblastne dajatve ter se bodo pobirale z veljavnostjo od 1. aprila t. l.

Prva davščina, davek na ponočni obisk gostiln, kavarn itd., pri nas ni nova; obstojala je že prej v mariborski oblasti.

Štiriodstotna taksa od vrednosti kinematografskih vstopnic stopa namesto mariborske oblastne 25odstotne doklade na državno takso in ljubljanske oblastne šestodstotne doklade od vrednosti vstopnic.

Taksa na motorna vozila bo ostala najbrže v izmeri dosedanje oblastne in se razširila v skromni meri morda tudi na motocikle.

Taksa na lovske karte bo izpremenjena oblastna lovska taksa, in sicer najbrž tako, da bodo člani lovskih društev plačevali po 120, ostali pa po 200 Din.

Nova je taksa na sekanje gozdov, ki se bo pobirala od vrednosti kubičnega metra.

Trošarina na premog je v ljubljanski oblasti znana, za Maribor pa je nova.

Trošarina na električno silo je zopet nova za bivšo ljubljansko oblast, dočim so jo v mariborski oblasti že imeli.

Taksa od zakupnine lovišč in ribolovov se bo preuredila na novi podlagi, in sicer po obsegu lovišč, oziroma po gospodarski vrednosti ribnikov, ter se bo znižala.

Taksa za živinske potne liste bo precej visoka, ker ima prinesiti 24 milijona dinarjev dohodka.

Nova davka sta prirastkarina od vrednosti najemu in davek na dediščine. Pri najemu je mišljeno tako, da se podvržejo davku dohodki od stanovanj, ki so že dosegli ali prekoračili predvojno višino. Ta davek naj bi tudi oviral nadaljnje višanje stanovanjske najemnine. Davek na dediščine naj se pobira od razlike vrednosti, ki jo je pridobila dediščina od zadnjega prehoda. Gre predvsem za zemljiško in hišno posest.

V kaki izmeri bodo razpisane banovinske trošarine na alkoholne tekočine, ki so ocenjene na 358 milijona dinarjev, še ni vidno.

Zanimiv je davek na trto šmarnico, ki se bo plačeval po 5 do 15 par od trte in ki naj prepreči nadaljnje gojenje te ničvredne trte, katere vino je zdravju zelo škodljivo.

Nova 10odstotna taksa od prenosa nepremičnin bo povišala dosedanje obremenitev na 5 odstotkov (državna taksa znaša 4 odstotke).

Banovinske doklade na neposredne davke so 40odstotne. Oblastna proračuna sta te doklade že imela, vendar so bile v obeh oblastih različne. Doklada na pridobitino je znašala v ljubljanski oblasti 25 odstotkov, v mariborski pa 50, v obeh oblastih pa je bil zemljiški davek prost doklad itd. Oblastne doklade na državne neposredne

davke so bile predvidene skupno na preko 93 milijona dinarjev.

Novo je uveden davek na one hiše, ki do sedaj niso plačevale hišnega davka. To so predvsem hiše v vaseh, kolikor niso služile industrijskim, trgovskim in obrtnim svrham. Z novim davkom se vrača stari hišnorazredni davek, ki naj vrže banovini poldrugi milijon dinarjev.

Od dosedanjih oblastnih davščin so s 1. aprilom odpravljene: v bivši mariborski oblasti doklade: 100odstotna na dividendno takso, 50odstotna na takso od gostilniških računov, 50odstotna na državno takso po tarifni postavki 61.; v bivši ljubljanski oblasti: 50odstotna doklada k državni taksi za gostilniške pravice, taksa na gledališke vstopnice in oblastna taksa na javne plesne.

Izdatki v proračunu Dravske banovine so precejšnji takole (v milijonih dinarjev): za banško upravo 11'9; za kmetijski oddelek 14'3; za prosvetni oddelek 8'9; za tehnični oddelek 31'0; za oddelek za socialno skrbstvo in narodno zdravje 41'3; za oddelek za trgovino, obrt in

industrijo 3'5; za agrarne operacije 0'8; za banovinske dolgove 11'0; za razne izdatke 13'3 milijona dinarjev.

Pri kmetijskem oddelku je za kmetijsko izobrazbo (poučna potovanja, predavanja, tečaje, razstave, šole itd.) predvideno 1'3 milijona dinarjev, ostali znesek (okrog 13 milijonov) pa za neposredno pospeševanje kmetijstva: za poljedelstvo in hmeljarstvo 700.000, za živinorejo 237 milijona, za vinarstvo 280.000, za sadjarstvo in vrtinarstvo 510.000, za zadružništvo in kmetijske organizacije 1'17 milijona, za živinozdravništvo 789.300, za gozdarstvo 899.000 in za ustanovitev stalne kmetijske gospodinske šole 300.000 Din (prvi obrok).

Od tehničnega oddelka navajamo le, da je za vzdrževanje cest in mostov predvidenih blizu 20 milijonov. Pri prosvetnem oddelku je določeno med drugim 3'8 milijona za povzdigo šolstva in prosvete. V oddelku za socialno skrbstvo in narodno zdravje je določeno za socialno skrbstvo 8'7 milijona, ostalo za narodno zdravje. Pri agrarnih operacijah je predvidenih 420.000 Din za melioracijo planin.

Če ne ločiš svojega od tujega...

O kaznivih dejanjih zoper imovino

Vsi viri, kolikor jih imamo dosedaj o zgodovini človeštva, nam pričajo, da je že od najstarejših časov sem v vsaki najvišji pravni zajednici, to je v državi, zaščitena poleg človekovega življenja tudi njegova imovina. To vidimo tako v Mojzesovih zakonih («10 božjih zapovedi»), ki so jih smatrali do leta 1902. za najstarejše zakone na svetu — kakor tudi v še starejšem zakoniku babilonskega kralja Hamurabija, ki je živel okrog leta 2000. pred Kristusovim rojstvom, ko je bilo ujedinjeno severno in južno babilonsko kraljestvo na višku ne le vojaške moči in slave, ampak tudi na višku kulture in blagostanja, pravice in npravnosti. V tem najstarejšem pisanem (v neko soho vklesanem) zakoniku so civilni in kazensko-pravni odnosi urejeni že dokaj sistematično. Babilonski zakonodajalec je smatral zaščitno imovino za tako važno, da jo je uredil takoj po uvodnih določbah zakonika, in sicer govori v §§ od 5 do 8 o tatvinah v templju in na dvoru ter v §§ 9

do 13 o navadni tatvini. Temu sledijo določbe o vplomu in ropu, o ropu med požigom itd. In ker je bila v vsej zgodovini zasebna lastnina vobče priznana, so jo ščitili tudi vsi kasnejši zakoni do današnjega dne.

Po jugoslovenskem kazenskem zakoniku spadajo v poglavje kaznivih dejanj zoper imovino: 1.) tatvina in utaja, 2.) razbojništva in izsiljevanje, 3.) prikrivanje in potuha, 4.) prevara in bankrotstvo, 5.) oderuštvo in ogražanje kredita, 6.) igre na slepo srečo in 7.) poškodba tujih stvari in imovinskih koristi.

Ostanimo danes pri najpogostejšem kaznivem dejanju zoper imovino, to je

tatvina.

Po našem pravu je tat oni, ki odvzame tujo premično stvar drugemu z namero, da bi pridobil z njeno prisvojitvijo sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist. (To bi lahko imenovali na-

vadno tatvino.) Pripomniti nam je, da se smatra tu za premično stvar tako vsaka stvar, ki jo nosim s seboj, ki jo imam spravljeno v svojem stanovanju, ki mi uspeva na mojem zemljišču itd., kakor tudi vodna moč, ki jo je spravil človek v svojo oblast, in električni tok, ako so te stvari vzete v svrhu imovinske koristi.

Odvzeta stvar mora biti tuja, ne onega, ki jo je vzel. Ni pa treba, da bi bil okradenec pravi lastnik stvari, temveč je lahko samo posestnik ali imetnik v imenu kake tretje osebe. Tatvina torej ni mogoča ne na lastnih stvareh, ne na tako zvanih ničjih stvareh, to so stvari, ki so pripuščene vsakemu človeku v prisvojitve (n. pr. nezaiščitene ptice, kakor vrane in pod.)

Zakonik razlikuje dve vrsti tatvin: navadno in nevarno tatvino. Kaj je navadna tatvina, smo povedali že gori. Kaznuje se s strogim zaporom do petih let in z izgubo državljskih pravic. Poskus se pri tem postopku kaznuje. — O nevarni tatvini pa govorimo takrat, če je krivda storilca težja, če je nevarnost povzročena po tatvini za družabni red večja od običajnih tatvin, in sicer z ozirom 1.) na način, kako je ta nevarna tatvina izvršena, 2.) na kraj, kjer se je predmet nahajal, 3.) na čas tatvine, 4.) na dogovor sostorilcev in 5.) na vrednost predmeta, kadar gre za ukradeno živino.

Teh posebnih nevarnih vrst tatvine, ki se kaznujejo z robijo do destih let, je sedmero.

1.) če je storjena tatvina tako, da je tat vlomil, vdrl, ali odprl s ključem ali z drugim orodjem zaprte prostore ali skočil ali se splazil v tako zaprte prostore. Sem spada potemtakem tudi prerezanje vrvi na zavojih, zabojih, razbijanje blagajin itd. Zaprti prostori so taki, v katere ni mogoče priti drugače, kakor če tat vlomil, odpre s ključem ali skoči v kakšen zagrajen prostor ali se splazi skozi kakšno odprtino, ki ni določena za vstop. Nevarna tatvina je torej podana takrat, če skoči tat skozi odprto okno v zaklenjeno sobo ali izmakne z roko kakšno stvar skozi zamreženo okno iz sicer zaprtega prostora itd.;

2.) če je storilo tatvino dvoje ali več oseb, ki so se združile za izvrševanje tatvin;

3.) če je izvršena tatvina ponoči. Beseda «ponoči» se v tem primeru ne bo rabila povsod enako, temveč bo sodnik v posameznih primerih

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

«Kaj čeljustaš, bedak?» se je zadržala ona. Skočila je k njemu in ga s pestjo udarila v obraz ter kričala:

«Rokovnjačka sem, ampak drugih mi ne boš obljubil in gledal!»

Dondežu je bilo dovolj.

«Prekleta baba! Kdaj sem imel katero? Hej, fantje! Skupaj! Skupaj! Zgrabite jo, tovariši! Ona ni več moja žena, pod jelšo poročena! Moja čast je onečastila, moja rokovnjaška čast!» je kričal Dondež.

V očeh mu je gorel divji ogenj, ki je vedno bolj plamtel. Njegovo kričanje je bilo zelo divje. Pri tem je pa s pestmi mahal okoli sebe.

Rokovnjači so zgrabili glavarjevo ženo in jo zvezali z vrvmi.

Pričela je tuliti.

Pristopil je Mihec in ji zamašil usta z umazano cunj:

«Na cuceljček, baba, da ne boš kričala kakor otrok!» je dejal in jo prav zločno udaril po obrazu.

Še tisti večer je sklical glavar svoje tovariše. Ukazal je napraviti velik ogenj. Pozval je tudi rokovnjaške babe in dejal:

«Ker moja baba sama trdi, da imam drugo, se bom nocoj tudi s to drugo poročil! Ona, Špela, ni več moja žena. Ko prestane svojo kazen, jo izženemo!»

«Živel naš mojster!» so kričali rokovnjači.

Dondež je privedel za roko svojo novo nevesto. Ker je bil on sam za ženina, je moral poročati dolgi Jurij.

Dospeli so do krive jelše.

Nekje v daljavi se je oglašil skovir.

«Slabo znamenje!» je zamrmral Jurij. Drugi se niti zmenili niso za ta krič, ali so ga pa sploh preslišali.

Jur je pričel:

«Dondež, glavar naš! Ali hočeš za ženo našo tovarišico, rokovnjaško Rezo?»

Dondež je dvignil desnico in dejal:

«Vzamem Rezo in živeti hočem z njo!»

«In ti, Reza, tovarišica naša! Ali hočeš za moža našega glavarja Dondeža?»

Ona je odvrnila:

«Odslej mož moj Dondež bo, dokler ne pojdem v črno zemljo!»

Jur jima je položil na glavo svoje roke in dejal:

«Odslej sta mož in žena

pod krivo jelšo poročena!

Dondež, če jo zapustiš,

lahko drugo spet dobiš!»

Nato se je pričelo veselo svatovanje.

Ko so bili vsi že pijani in je tudi Dondež že omamljen sedel poleg svoje neveste, je prihitela njegova bivša žena. Kakor ris se je vrgla na Rezo in jo pričela praskati in grizti.

«Zdaj mi je dovolj! Zdaj mi je dovolj!» je zarjul Dondež. Zgrabil je Špelo in jo stresel, da je takoj izpustila Rezo. Nato je zakričal rokovnjačem, da so starko znova odvedli in jo zvezali.

Ko so se rokovnjači še veselili, se je Dondež hudobno zarežal. Vzel je iz žepa stekleničico s

strupom, ki mu ga je dal Mahne. Natočil je vina in vtil vanj nekaj kapljic.

Poklical je rokovnjaško Franco:

«Na, nesi to-le Špeli. Menda je premalo pila? Zato je še bolj jezna. Naj se okreпча!»

Franca je odšla.

Kmalu se je razlegel po taborišču krič:

«Špela umira!»

Dondež se ni zmenil. Ostal je pri svoji novi ženi. Rokovnjači so hiteli k ležišču umorjene ženske. Nekateri so ji privoščili, drugi so se glasno jezili nad svojim glavarjem.

Tedaj se je odprla Dondeževa koliba. Golorok je stopil na plan.

«Moja baba je bila in vse pravice je imela! Pa me je tepla in tudi moja nevesto, katere se nikoli pred zakonom niti doteknil nisem. Divja je bila in strašna! Nikoli mi ni dala miru ne pokoja. Njena ljubosumnost me je morila kakor težka mora. Ne bi je poslal v smrt, če bi ne bil mislil na vas. Ali naj bi jo zapodil, saj med nami ni mogla biti? Kakor hitro bi odšla od nas, bi nas vse skupaj ovadila. Verujte mi, da je moralo do tega priti!» je dejal glavar in se umeknil.

Videl je pa, da mu mnogi niso pritrjevali. Zaskrbljen je šel v koliko, prepričan, da je spet izgubil par zvestih.

Naslednje jutro je res manjkalo Jurija in Roglja. Vzela ju je noč.

III. del.

Parizarji.

Kdo danes ne pozna težkih voz, parizarjev! Tedaj, ko so zagospodovali pri nas Francozje, je naš človek prikrat videl te vozove.

odločil, ali gre za nočno tatvino ali ne. Ne bo n. pr. smatrali tatvine za nočno takrat, če je izvršena — čeprav o polnoči — o priliki kakšnega sijajnega plesa v dvorani, ki je razsvetljena po nebroj luči. Pač pa bo nočna tatvina ona, ki jo izvrši storilec v kakšnem temnem stranskem prostoru ali ozki ulici, čeprav je takrat na kakšnem trgu morda še dan;

4.) če je tat storil tatvino iz prostora in kraja, ki pripadajo javnim napravam ali služita javnemu prometu. Javne naprave so one, ki so namenjene obči, javni, ne pa zasebni potrebi in koristi. Sem pa bi ne spadala tatvina, če je n. pr. nekdo ukradel kaj iz žepa potnika na železnici, pač pa ona, če odnese storilec iz železniškega vagona, recimo zastor, ali pa prtljago iz železniške garderobe;

5.) če je imel ob vršenju tatvine storilec pri sebi nevarno orodje zaradi napada ali obrambe.

6.) Pogosto se dogaja, da izkoriščajo tatovi stisko nesrečnih ljudi v svoje nepoštenne namene. Zato se smatra za nevarno tatvino tudi ona, ki je izvršena v izkoriščanju stiske bližnjega, ki mu je bila povzročena s požarom, poplavo ali podobnimi dogodki.

7.) Nevarna je končno tatvina živine, katere vrednost je večja od 3000 dinarjev. Pod živino je razumeti v tem primeru konje, govedo, osle, ovce, koze in svinje.

Vse tukaj našteje težje vrste tatvin se kaznujejo kot zločinstva z robijo do desetih let.

Kdor pa je zbog navadne tatvine dvakrat ali večkrat obsojen na kazen strogega zaporja, se kaznuje v ponovnem primeru z robijo do desetih (Nadaljevanje prihodnjič.)

polni sporazum med Francijo in Nemčijo, ki je tako potreben v korist napredka vse Evrope.

V Parizu se vrše tudi zaključna pogajanja za odstranitev zadnjih posledic svetovne vojne, to je za

rešitev vprašanja vzhodnih reparacij,

to je vojne odškodnine, ki jo morajo plačati bivše zaveznice Nemčije. Madžari sicer še vedno poskušajo na tej konferenci v kalnem ribariti ter se izogniti v Haagu sprejetim obveznostim. Vendar pa jim vse to ne bo dosti koristilo ter bodo morali pristati na upravičene zahteve Male antante, ki se je izkazala že itak dosti prizanesljiva,

V Nemčiji je morala podati vlada kance-larja Müllerja ostavko,

ker so se izrekli socialisti proti vladnemu načrtu za reformo brezposelnega zavarovanja. Ostavka

Politični pregled

Odločnemu nastopu naše vlade in zapadnih velesil je pripisati, da je vednar že enkrat

nastopila bolgarska vlada proti zločin-skemu početju makedonstvujuših,

ki so neprestano kalili mir na bolgarsko-jugo-slovenski meji, ter jih je pričela zapirati. Do sedaj je bilo aretiranih že večje število teh razbojnikov, napovedujejo pa še nove aretacije. V zvezi s tem odločnim nastopom je bolgarsko so-branje (narodna skupščina) tudi odobrilo sofijske pogodbe med našo državo in Bolgarijo, ki urejajo obmejno službo v svrhu onemogočenja nadalj-njih nasilnih činov makedonstvujuših.

V zunanjem svetu se je odigrala cela vrsta zanimivih dogodkov. V Londonu še vedno pre-mišljajo diplomati in mornariški strokovnjaki,

kako bi izvedli pomorsko razorožitev,

da bi ostalo vse pri starem in da bi lahko države gradile še nove vojne ladje. Kljub temu, da se z iskanjem te rešitve ubijajo najmodrejši držav-niki, še ni nikomur uspelo, da bi našel čudodelno rešitev, ki bi zadovoljila vse. Zato se vse gosteje čujejo glasovi, da bo ta s tolikim hrupom sklicana konferenca v kratkem za vselej neslavno zaspala.

Ta žalosten potek pomorske konference

zadaja mnogo grenkih ur angleškemu ministrskemu predsedniku Macdonaldu,

ki bi najbrže moral zaradi tega podati ostavko, da mu niso v zadnjem hipu priskočili na pomoč liberalci ter mu ponudili za primerne protiusluge pomoč. Macdonald jih je seveda z obema rokama sprejel in tako preprečil padec delavske vlade, ki bo sedaj lahko pristopila k reševanju raznih vprašanj, predvsem k reševanju angleško-egipt-skih odnošajev in k urejanju razmer v Indiji. Posebno napet postaja položaj za Angleže v In-diji, kjer je stopil na čelo bednega indijskega naroda Gandhi, ki je pričel romati po deželi in pridigovati bojkot angleškemu blagu ter potrebo neposlušnosti napram vsem odlokom angleških gospodarjev. Angleži sicer napovedujejo, da bodo odredili aretacijo Gandhija, vendar pa bi s tem gotovo še ne zatrli mogočnega indijskega gibanja po osamosvojitvi.

V Franciji vlada Tardieu z dokaj srečno roko

ter se mu je posrečilo prebroditi vse težave pri razpravi o Youngovem reparacijskem načrtu, ki je bil v parlamentu sprejet z ogromno večino. Sedaj se bo kmalu pričelo izpraznjevanje Pore-nja, kar bo odstranilo zadnje večje ovire za po-

Ubogi slovenski kmetje! Imeli so čudne vo-zove, kolesa niso bila pravilno okrogla, temveč bolj robata, lešena in neokovana.

Ko so zagledali naši očanci parizarje, so se jim kar oči zasvetile. Vsak je dejal:

«To pa, to! To so res vozički, kakor se spo-dobi! Take moramo tudi mi dobiti!»

Marsikateri kmet je dejal, da bi šel kar nekaj časa delat Francozom tlako, samo da bi si za-služil tak voz.

Parizarji so pa vozili po cestah, naloženi s francoskim blagom. Trdo-so drdrala njihova ko-lesa, saj so bila železna, dočim so vozovi naših kmetov tako ropotali, da so se francoski oficirji kar grabili za ušesa, kadar so kmetje na njih vozili v dolgi procesiji Francozom blago.

Parizar je postal ideal vsakega posestnika. Vsak ga je hotel imeti.

Marsikje so se domači kovači pridružili Fran-cozom, ogledovali so parizarje in poskušali iz-polniti svoje vozove.

Francozje so bili Slovencem naklonjeni. Po-magali so jim in jih naučili.

Kmalu so znali naši kolarji delati pravilna ko-lesa, naši kovači pa izdelovati ogrodje in obroče.

Prvi Slovenec, ki je imel parizar je bil po-sestnik Čadež iz Šiške, o katerem smo že pisali, da je imel sina pri vojakihi.

Parizar je bil francosko blago. Ker je mož vedno postregel Francozom, kjer je mogel, so mu podarili nov voz.

Nekateri oficirji so poznali Čadeževega sina. Napravili so zdaj očetu to veselje. Prepeljali so mu nov parizar, okrašen z zelenjem.

Čadež se je razveselil. Pogostil je vojake, ki so prišli z vozom in ga pustili na njegovem pro-stornem dvorišču.

«Par dni naj bo parizar kar tukaj, da si ga vsak lahko ogleda!» je določil Čadež.

Mož pač ni mislil, da bodo dobili na njegov voz piko rokovnjači, ki so včasih napravili kako stvar iz same gole hudomušnosti ali zlobe, če-prav niso ničesar imeli od tega.

«Prvi parizar bomo imeli mi rokovnjači, ne pa Čadežev oče!» je prerokoval Dondež, ko je v Ljubljani zvedel, da ima Čadež nov parizar, ki ga kmetje ogledujejo in občudujejo.

Težko je bilo iz Šiške odpeljati kar parizar. Dondež se pa ni ničesar bal. Če je kaj sklenil, je izvršil, pa če še tako težko, kajti čudno trmo je imel in pogumen je bil,

Ko je stal prihodnji dan parizar še na Čade-ževem dvorišču, je prijezdil pod mrak po šišen-ski cesti kosmat dedec.

Ljudje so ga gledali in zmajevali z glavami.

Dedec se je grdo držal in se kar s konjem za-letel med ljudi, da so ga pričeli preklinjati.

Tedaj se je nekdo spomnil in zakričal kar glasno:

«To je vendar rokovnjač! Samo pogledjte ga! Ali ne gleda, kakor bi samega vraga opeharil za dušo?»

«Pa če tudi sem, kaj ti mar zato?» se je odre-zal jezdec in se ustavil sredi ceste:

«No, gobeždač, pa pridi sem, da se spopri-meva! Roke me srbe, rad bi ti izpulil predolgi jezik!»

Vsi so umolknil in se ustavili. Jezdec se je zarežal in pognal dalje.

(Dalje prihodnjič.)

Odstrani vso nesnago, ne da bi tkanina pri tem trpe-la niti najmanjše škode. Radi tega je za pranje volne in svile idealno sredstvo

Soteščan:

Grob ljubezni

Povest iz vaškega življenja.

(Dalje.)

Toliko sta si še imela povedati, a skoro sta bila že na koncu gozda. Tukaj se je moral Albin posloviti in počakati, da odide Minka nekoliko naprej, na kar jo bo mahnil za njo po bližnji proti domu.

«Zbogom, Minka!» ji je stresel desnico. Tako rad bi ji bil še nekaj povedal, pa ni mogel spravi-ti iz grla. Že sama misel na Jerneja ga je dušila, «Zopet se ne bova videla nekaj časa», je ome-nila ob razhodu. Niti od daleč ni slutila, kaj tare mladeniča kakor mučno breme.

Albin se je šele po razstanku zavedel, da ga lahko kdo zalezuje. Premalo je mislil na to; šele sedaj se je spomnil, ko je znabiti že prepozno. Kesal se je svoje razmišljenosti, zakaj kakor iz tal je prirasel Hostarjev Jernej, čim se je dekle ne-koliko odstranilo. Stal je nedvomno kje za grmom in poslušal, kaj sta govorila.

Da ju je videl, sprva ni hotel izdati. «Hraste sem šel pogledat», se mu je zlagal, kar mu Albin seveda ni hotel verjeti.

«Prodajali jih bomo», si je izmisli. «Kupčija napreduje.»

Ni mu hotel ugovarjati, ker je vedel, da zna spretno lagati. Bilo mu je pač vseeno, ali naj Hostarjevi hrasti rasejo ali trohniijo. Prepričan je bil, da ga je vsiljivec nalašč počakal, in to mu je zadostovalo.

Jernej je nekaj časa molčal, Albin je bil namreč starejši in močnejši, zato ni bilo varno

je bila skrbno pripravljena ter je bila naglo za tem sestavljena nova meščansko-desničarska vlada pod vodstvom voditelja klerikalnega centra dr. Brünigina. Nova vlada pa je na dokaj slabih nogah, ker je manjšinska vlada in popolnoma odvisna od dobre volje nacionalcev. Zaradi tega

je pričakovati v kratkem razpusta zbornice in razpisa novih volitev,

ki pa bodo gotovo znova dokazale, da ni mogoče danes vladati v Nemčiji brez socialnih demokratov kot najmočnejšo nemško stranko.

Po dolgotrajnih pogajanjih je **zaključena tudi kriza poljske vlade.**

Bili so potrebni kar trije mandatarji za sestavo vlade, da se je končno posrežilo sestaviti polkovniku Slaveku vlado močne roke, ki bo najbrže razpustila sejm (narodno skupščino) in razpisala nove volitve. Volitve bodo kaj burne, ker bo storila opozicija gotovo vse, da pride vsaj v sedanjem, če ne pomnoženem številu v novi sejm, kjer bo poskušala nadaljevati borbo z maršalom Pilsudskim, ki bi najraje sploh ukinitel sejm.

V Rumuniji se opozicija ogorčeno zaganja v kmetijsko vlado predsednika Maniua

in po skuša z vsemi sredstvi zrušiti. Njeni napori pa bodo še dolgo brezupni, ker uživa vlada zaupanje širokih narodnih slojev ter dela pošteno za napredek Rumunije in za odstranitev raznih nepravilnosti prejšnjih vlad.

DOPISI

GORENJA VAS. (Poljanska dolina.) Prejšnji teden je bil oddan lov tratarske občine za dokaj visoko ceno, kar bo občini v veliko dobro. Tako visoko še ni bil nikdar oddan. Menda ga je izlicital neki gospod iz Ljubljane. Gotovo se bodo marsikateremu lovcu, ki bo prišel na lov k nam, prikupil naš kraj, naši griči in brda ter si bo potem izbral za poletni oddih kak primeren kraj v dolini. — Pri nas na Trati imamo štirirazredno šolo, a poleg te redne šole so pa še oddelki za oddaljene, ki hodijo v šolo le dvakrat na teden v poletnem času. Seveda so uspehi pri teh otrocih silno majhni. Dandanes pa mora imeti vsak človek gotovo izobrazbo, če hoče napredovati v svo-

jem poklicu, pa naj bo doma v ravnini ali kje v hribih. Toliko se govori in piše, kako je treba prav kmetu napredovati v kmetijstvu, če hoče, da bo zdržal z drugimi naprednejšimi kraji. Kako pa hoče napredovati, če nima potrebnega znanja! Ne razumemo, zakaj se močje v našem šolskem odboru upirajo temu, da bi imeli ti otroci pouk

GRUSKOVEC. Dne 23. marca je tukajšnji občinski odbor sprejel za častnega občana g. Antona Ogorelca, upokojenega nadučitelja, sedaj v Radvanju pri Mariboru, zaradi njegovih zaslug za našo občino. G. Ogorelec je bil prvi učitelj in vzgojitelj mladine ne samo v šoli, ampak tudi izven šole. Poučeval je mladino v sadjarstvu, vinoreji, živinoreji in čebelarstvu. Svojim učencem je vedno govoril: «Najhujše zlo je laž, najlepši okras mladine sta pa red in snaga». Če ga je kdo zaprosil za kakšne nasvet, je vedno rade volje ustregel. Z njim sta svoječasnno pridno delala na polju prosvete g. Vinko Šerona ter g. Mirko Kosi. Ustanovili so bralno, pevsko in tamburaško društvo. Skrbel je v največji meri zato, da se je zgradilo novo štirirazredno šolsko poslopje, ter je pozneje s svojim sodelavcem, župnikom g. Janezem Vogrinom, dosegel, da se je razširilo poslopje tako, da je sedaj eno največjih šolskih poslopij daleč naokoli. Dalje je ustanovil posojilnico in pletarsko šolo. Največjega pomena za tukajšnjo občino pa je, da se je, največ po njegovi zaslugi, zgradila nova cesta, ki vede čez Medhribnik do hrvatske meje. Našemu častnemu občanu g. Ogorelcu še mnogo let!

HRASTNIK. (Smrtna kosa.) Zaradi izkrvavitve pri porodu je umrla te dni ga. Marija Volajeva iz Turja. Njen mož, rudar v Hrastniku, je bil odsoten in ni bilo nikogar, ki bi mogel dati ubogi bolnici strokovnjaško pomoč. Tako je v velikih bolečinah izdihnila. To je živ primer malomarnosti, ki se v podobnih primerih tolikokrat ponavlja. Pokojnica zapušča tri otroke, od katerih najstarejša hči je stara 17 let. Pri življenju je ostalo tudi novorojeno dete, ki bo skrbno mamico najbolj pogrešalo. — Dolska dolina, čeprav ne posebno velika, je zgradila vodovod za Dol, dalje za vas Kal, ki leži nad 1000 m visoko v hribih, in sedaj se gradi vodovod za vas Marno. Položene so že dotočne cevi. Pri delu so zaposleni večinoma domačini. Da je vodovod velike zdravstvene važnosti za kraj, se prebivalci prav

dobro zavedajo. Če imamo že vodo, si mislijo vaščani, bi bilo dobro, da si oskrbimo tudi električno razsvetljavo. Mogoče bo tudi temu stremljenju naprednih vaščanov v doglednem času ugodeno.

ŠOŠTANJ (okolica). V naši fari je živinorejca že precej na visoki stopnji, posebno mlekarstvo je močno razvito, tako da se že mnogo mleka ne more vnovčiti, čeprav je tu industrija in v bližini zdravilišče. Celo iz drugih far hodijo mleko ponujati v Šoštanj. V tem je migljaj vodilnim možem, naj mislijo na ustanovitev mlekarne ali kakega drugega podjetja, da se mleko primerno vnovči. Tudi bi se z ustanovitvijo mlekarne povzdignila svinjereja, ki se tu še vse premalo goji, zakaj res nesmiselno je, da dobivamo vsako leto vagone pitanih svinj iz Hrvaške, ko bi jih lahko sami dovolj zredili za domači konsum in celo za izvoz. Zato bi bila potrebna svinjerejska zadruga. Tudi kmetijska predavanja s skiopetičnimi slikami bi bila koristna za povzdigo kmetijstva. Na delo torej, ker le na ta način bomo krizo kmetijskega stanu lahko premagali. Kmet.

DRUŽMIRJE. (Smrtna kosa.) V visoki starosti 90 let je umrla v Družmirju gospa Elizabeta Tamšetova. Ob obilni udeležbi občanov so jo pokopali v sredo 16. marca. Naj počiva v miru!

SLOVENJGRAD. Sreski kmetijski odbor se je konstituiral te dni. Zasedanje je otvoril sreski načelnik g. Viher, ki je v otvoritvenem govoru poudarjal važnost kmetijskega odbora za povzdigo kmetijstva v srezu, želeč odboru čim lepših uspehov. Sledilo je temeljito predavanje višjega vladnega tajnika g. Eiletza o zakonu o pospeševanju kmetijstva. Gospod dr. Mayer iz Šoštanja je opozarjal na gospodarske razlike šoštanjskega in slovenjgraškega sodnega okraja, ki sta skupaj zastopana v sreskem kmetijskem odboru, ter zahteval za šoštanjski okraj primerno zastopstvo v banskem kmetijskem odboru. Pri volitvah je bil izvoljen z 18 glasovi za predsednika veleposestnik v Pamečah inž. Vinko Vrhnjak; podpredsedništvo pripada kot najstarejšemu članu dr. Mayerju iz Šoštanja. V banski kmetijski odbor sta bila delegirana predsednik inženir Vrhnjak in župan občine Šoštanj-okolica Novak, za namestnika pa Vinko Stopar iz Velenja. Vsestransko in skrbno izdelan načelni delovni

izzivati in izblekniti vse, kar pride na jezik. Ko pa sta zavila iz gozda, tedaj je začel porogljivo: «Pa tako pozno greš iz cerkve. Od kdaj si po-božen, da tako dolgo moliš?»

«V trgovini sem se zamudil», se je opravičil zaradi Minke, dasi bi mu bil najrajši priložil za-ušnico. Tako bi mu bil dovolj razločno povedal, kaj ga brigajo njegove poti.

«Seveda, ako ima človek opravila, hitro za-ostane», se mu je zlobno namuznil. «Pa tudi med potjo rado kaj pride, kar ga zadržuje. Ta te sreča in drugi dohiti, pa poteče ura, kakor bi mignil.»

«Nihče me ni srečal pa tudi ne dohitel», je zamrmral, naveličan gostobesedičenja.

«Hm. Kdo pa je bila tista deklina, s katero si se razgovarjal?»

«Kakšna deklina?» je zgrabilo Albina. «Videl nisem nobene dekline.»

«Čemu tajiš? Mar nista bila skupaj? Pa še precej časa sta govorila...»

«Ako si jo videl, čemu vprašuješ? Dekleta iz okolice moraš vendar poznati...»

«Nikar se ne razburjaj. Meni je pač vseeno, s kom občuješ.»

«Nekaj ti je gotovo na tem, sicer bi ne sitnaril...»

«Mene ne briga, toda Tavželj bi rentalil...»

«Pa mu povej, ako se ti smili. Nazadnje mi je vseeno.»

«Mislim, da ti ni prišlo iz srca, kar si izrekel. Jaz pa ne bom delal razprtije, dovolj je že bilo na Cvetežu...»

«Vidim, da komaj čakaš... To si boš od-dahnil.»

«Priatelj, slabo me sodiš. Pa nisem tak, kakor meniš...»

«Čemu me pa vedno nadleguješ? Čas je, da nehaš.»

«Ne vem, zakaj se prav za prav vznemirjaš. Menda zato, ker molčim, kakor sem obljubil — ker nisem raztrobil...»

Albina je pogrelo, vsa kri mu je šinila v glavo. Že je iztegnil roko, da bi mu jo prisolil, a si je premislil, ni se maral prenatgati. Zaničljivo ga je pogledal in rekel: «Moral sem te podkupiti. Nesramnik, plačilo si zahteval.»

«Storil si mi le malo uslugo. Prej ali slej ti bom moral vrniti.»

«No, to si mislim. Po tleh ne pobiram denarja...»

«Hvaležen sem ti, ker si mi ustregel. Poplačal sem stare dolgove; celo zmanjkalo mi je — še enkrat toliko bi rabil...»

«Od mene ne dobiš ničesar. Zaman me nago-varjaš.»

«Silil te ne bom, toda če mi posodiš, me boš razveselil. Molčal bom tudi o današnjem se-stanku...»

V Albina je slišno zahreščalo. Stisnil je pesti ter mu ogorčeno zapretil: «Poberi se izpred mene ter se mi nikdar več ne prikaži!»

Jernej jo je nepričakovano iztaknil. Potuhnil se je kakor kužek, kadar se ustraši in stisne rep med noge. «Saj grem», se je prisiljeno zarežal. «Ampak pomnil boš, kdaj si me odslovil.»

«Pojdi», je razjarjen ponovil. «Za vedno sva končala.»

«A tak si! Minki se pa hlinaš», mu je očital. «Tavželj ti bo že pomagal in naučil vedenja.»

Albin je zaostal, ni mu več odgovarjal. Jernej je mahnil po bližnici navzgor proti Cvetežu.

«Od danes sem tvoj sovražnik. Še bova ob-

računala», mu je zapretil, preden je izginil za ovinkom.

II.

Poletne nedelje so na deželi prijetni dnevi oddiha. Ljudje, utrujeni od naporega dela, se odpotujejo v sencah ter obdelavajo tedenske dogodke. Zberejo se navadno iz cele vasi: starejši in mladina. Moški se navadno menijo o kupčiji, fantje izbirajo dekleta, ki se jim živahno hihitajo, ženske kramljajo o gospodinjstvu, srečni otroci pa se nemoteno igrajo.

Nekateri gospodarji pa si niti ob nedeljah ne privoščijo potrebnega oddiha. Treba je ogledati polje in najti nedostatke, da izboljšajo pridelke. To pa zahteva trezno razmišljanje in modre preudarke, ki ne pridejo kar tako med delom. Nedelja pa jih privede na marsikako pametno misel.

Tudi Tavželj na Cvetežu je obhodil tisto nedeljo vse svoje zemljišče, skrbno ograjeno in z mejniki zaznamovano. Ugotovil je, da je žito na sosedovi njivi lepše kakor njegovo, kar ga je silno razjezilo. Soseda Brinjarja ni mogel namreč trpeti, vse najslabše mu je privoščil. Na vso svojo jezo pa je moral priznati, da mu je priroda naklonjena, ker mu deli dobrote z obilno mero. Njega samega pa vedno prikrajša in zapostavi.

Zakaj je prav za prav sovražil Brinjarja, niti sam ni natanko vedel. Sovražstvo je podedoval po očetu, ki se je pletlo med njim in pokojnim Brinjarjem do njegove smrti. Celo na bolniški postelji se ni hotel poravnati. Prav po sebi je vzgojil tudi sina ter mu vcepil v prvi mladosti sovražnost in neodpušljivost. Tik pred smrtjo je menda naročil sinu: «Tone, z Brinjarjem se ne ukvarjaj. Kadar ga boš videl, se spomni, da sem ga jaz neodpušljivo sovražil.»

program je podal sreski kmetijski referent Wernig, ki je predlagal ob splošnem pritrdilu, naj se izvoli pet- do sedemčlanski izvrševalni odbor s primernimi pooblastili. V izvrševalni odbor so izvoljeni razen predsednika gg. Kac, Jaš, dr. Mayer, Novak, Stopar, Lobe in Vrhnjak. Ta odbor ima pooblastilo, da vrši vse posle v okviru zakona in sprejetega načelnega delovnega programa proti naknadni odobritvi plenuma. Okrajni gozdar Sernec je poročal o že obstoječi okrajni gozdni drevnici, predsednik pa o okrajnem pašniku na Graški gori. Po vsestranski in živahni debati o raznih perečih gospodarskih vprašanjih, posebno glede spremembe goveje pasme, je zaključil predsednik zasedanje. Prva seja ožjega odbora bo v nedeljo 6. aprila v Velenju.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Ako pisec teh vrst prebira «Domovino», ki nam je tako prirasla k srcu, da jo prav težko pričakujemo vsak teden, ga obide misel: kaj le mislijo številni bralci o našem lepem kotičku, ker molčimo kakor grob. Gotovo nas imajo za zaspance. Temu pa ni tako. Tukajšnji Sokol se zaveda v polni meri svoje vzvišene naloge. Pristop našega Sokola k Sokolu kraljevine Jugoslavije smo pozdravili vsi z navdušenjem. Sokolsko delo ni prestalo niti za trenutek. V dokaz naj omenim le, da je pristopilo k našemu Sokolu v zadnjem letu preko 40 članov in članic. V telovadnici se pripravlja vse z veliko živahnostjo za vsesokolski zlet v Beogradu. Želeti bi le bilo, da se število telovadečih še pomnoži, saj je telovadba prva točka v sokolskem programu. Minuli mesec je bila spremenjena sokolska telovadnica v pravcato mravljišče. Rezultat tega je bila gledališka predstava «Enajsta zapoved», ki se je uprizorila ob zelo dobri udeležbi. Igralci so v polni meri storili svoje. Ako upoštevamo razne neprilike, moramo reči, da smo prav prijetno presenečeni nad nepričakovanim uspehom. Žal, naša sokolska dvorana nima stalnega odra. Oder je treba vedno znova postavljati in razdirati, ker sicer v prvem primeru ni mogoče uprizoriti iger, brez drugega pa bi bile okrnjene telovadba in druge zabavne prireditve. Vsakomur, ki je že prenašal oder s podstrešja v telovadnico ali obratno in ki je sestavljal oder, ki nikakor ni majhen, je še v kosteh strah pred tem delom. Želeti bi bilo, da se dvorana tako preuredi, da ne bo ena panoga sokolskega dela za-

Ldravi zobje SARGOV KALODONT

drževala druge. Za odpravo teh nedostatkov so podani vsi pogoji. Hvale vreden je sklep g. Habjana, hotelirja in lastnika sokolske dvorane, da bo že v teku najkrajšega časa začel s preurejanjem dvorane. Drugi uspeh sokolske požrtvovalnosti je nad vse pričakovanje lepo uspeli Sokolov veliki ples, ki se je vršil 1. t. m. v isti dvorani. Dvorana je bila po zaslugi, okusu in veliki požrtvovalnosti br. načelnika izpremenjena v bajni paradiž. Že v prvih večernih urah je privabil priznani društveni orkester z zapeljivimi glasovi mnogo občinstva, ki je preživelo na ta večer precej lepih uric v prijetnem zadovoljstvu in veselju. Mask je bilo manj kakor prejšnja leta, vendar pa med njimi nekaj prav originalnih. Izmed vseh je najbolj zadovoljen blagajnik. Pomniti bi bilo na tem mestu tudi to, da bo treba premostiti razliko stanov. Okoličanov, ki sicer radi posejajo sokolske prireditve, to pot ni bilo mnogo, kar ni prav. — Pred kratkim smo se poslovali od br. Rebule, tukajšnjega sodnika, ki je bil na lastno prošnjo premeščen za predstojnika sodišča v Ercegnovi. Njegovo dobro primorsko srce si je zaželelo juga — morja. Z njegovim odhodom je nastala v naših sokolskih kakor družabnih krogih občutna vrzel. Želimo mu mnogo sreče na njegovem novem službenem mestu med južnimi brati. — V nedeljo 9. m. m. je gostoval naš gledališki odsek Sokola v Rogatcu na tamkajš-

njem sokolskem odru z igro «Enajsta zapoved». Igra je uspela prav dobro. Želeti je, da bi se s podobnimi gostovanji čim bolj poglobili odnošaji med društvi.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. Tukajšnja poštna uprava bo skoroda že morala prositi najbližjega sosedo, naj zapove svoji družinčadi, da spravi gnoj na kup zraven svinjaka, kakor je bilo to v navadi pri rajnem gospodarju. Ni lepo, da je gnoj raztresen celo po občinski cesti, po kateri si je gnojica že naredila cel jarek in teče z vso nesnago mimo pošte. Če že nima gospod sosed vesolja do lepote, naj to stori vsaj iz zdravstvenih ozirnov!

JARENINA V SLOV. GORICAH. (Smrt na kosa.) Vigred je tu in griči lepih Slovenskih goric se snažijo, rahljajo in likajo. Zivljenje je križeva pot po dolini solz, polna postaj trpljenja, vmes pa so tudi postaje radosti in najlepša taka postaja je tolažilna vigred. Blagor mu, kdor zna čitati iz knjige prirode; ona vedri, blaži in tolaži. Ko volički rahljajo s plugom njivice v žaru pomladnega solca in škranček drobi nad poljem svojo pomladno pesmico: «Orji, orji, sej, sej!» pa pozabimo vse trpljenje na deželi in ne menjamo niti za vse mestno veselje. Kruta smrt pa kaj rada zamahne s svojo neizprosno koso tudi ob pomladnem dihu. Tako se je tudi v Jarenini zgodilo. Na Jožefovo smo položili v grob k zadnjemu spanju vzglednega gospodarja iz Vajna g. Janeza Šabederja. Bil je pokojnik blag mož, katerega vse življenje se je gibalo po besedah: Mir vam bodi! S poštenim delom, z marljivostjo svojih žuljavih rok je pripravil svojim dragim lep dom, lično kmetijo ob rožnem dolu ljubkega Vajna. Blagopokojni je bil v pravem pomenu besede Bogu vdan mož. On ni spominjal na tiste, ki pod krinko pobožnosti sikajo sovraštvo na svojega bližnjega in mu blatijo dobro ime. «Po njih delih jih boste spoznali», je rekel Gospod. Lep značaj uči, blaži in tolaži tudi po smrti, zato časten spomin blagopokojnemu očetu kmetu Janezu Šabederju!

MALA NEDELJA. Akademija v proslavo Materinskega dne, ki jo je priredilo Narodno kulturno društvo, je v vsakem oziru lepo uspela. Prihodnja prireditev bo v nedeljo 11. maja, združena z ljudsko veselico. Vsakoletna tombola Društvenega doma se bo vršila tudi letos na angelsko nedeljo. Upati je, da bo s pomočjo prijateljev društva omogočeno letos dogotoviti širok ter dorano tudi za prireditve pozimi.

POLJE PRI PODCETRTEKU. (Smrt na kosa.) Pri nas je umrla po kratki in mučni bolezni 25. marca, stara komaj 33 let, spoštovana in daleč na okrog znana ga. Ana Vrenkova, soproga g. Franca Vrenka. Pokojnica zapušča svojemu možu štiri nepreskrbljene otroke. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva. V zadnje slovo je govoril ob grobu g. župnik ginljive besede, da so bile oči vseh pogrebnikov solzne. Pokojnici blag spomin, njeni rodbini pa naša iskreno sožalje!

SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH. Svojevrsna zanimivost v naši vasi je tepka, ki rase poleg Gregorčeve hiše na sredi občinske

Sin je bil radoveden, kje ima toliko sovraštvo svoje korenine, a oče mu ni hotel razodeti. Tesno si je ovil molek okrog prstov in skomignil z rameni. Ko je izrekel: «In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo...» tedaj mu je nenadoma zmanjkalo sape, stresel se je in izdihnil. Skrivnost sovraštva pa je ostala nepojasnjena ter je bila z njim vred pokopana.

Tavželj je ostal zvest očetovi oporoki. Grozna se mu je zdela sosedova krivda, to pa zato, ker ni poznal njene prave oblike. Misli je, kdo vé kaj je naredil sosed očetu, morda mu je povzročil ogromno škodo, ali pa mu je kriv celo prezgodnje smrti. Kakor goba se je sovražnost napenjala v njegovem srcu in zastrupljala bližnjo okolico. Hotel jo je prenesti tudi na svoje otroke, tudi njim je želel vcepiti mržnjo do sosedo. To pa se mu ni posrežilo, ker so otroci zahtevali, naj jim vendar razodene tajnost starega sovraštva, a v tem jim seveda ni mogel ugoditi.

Brinjar se ni razburjal, kadar ga je Tavželj napadel. Molče je prenašal žalitve ter ni maral iskati zadoščenja. Nalašč se mu nikoli ni nastavljal, rajši se mu je izognil in umaknil. Taki so bili tudi njegovi otroci, vse skupaj je morila sosedova strupenost.

Ko se je Tavželj tisto nedeljo povrnil s polja, je sedel na vrt pod hruško, kjer je Minka krpala obleko, Ančka pa je čitala «Domovino». Silno je bil zopet nasajen in nevšečen. Pričakovali sta, da se bo zopet zanosil nad sosedom.

«Kje pa je Mihec?» je vprašal po sinu.

«Ne vem», mu je Minka na kratko odvrnila.

«Saj vem: po vasi se potepa», se je razhudil.

«Nič ga ni treba zagovarjati.»

«Pred pol ure je bil še doma», ga je Ančka opravičevala. «Res ne vem, kam je izginil.»

«Pohaja, namesto da bi počival. Zato bo pa ves teden lenaril.»

«Lenobe mu pa res ne smete očitati», se je zavzela za brata Minka, njegova starejša sestra.

«Tiho!» ji je zapovedal. «Zato je pa pri hiši tako kakor nikjer na Cvetežu. Kar na njive poglejmo, med vsemi se poznajo.»

«V jeseni niste pustili gnojiti», je Ančka rahlo omenila.

«Kdo pravi, da nisem?» jo je trpko zavrnil. «Vedno vam ponavljam: tako, pa tako; eno stvar in drugo. Pa me ne marate poslušati. Povsod vas moram priganjati, da je pravočasno narejeno.»

Hčeri sta molčali, nista mu hoteli ugovarjati. To ga je še bolj jezilo, ker je moral sam nadaljevati: «Sram me je iti na polje mimo sosedove njive. Takšna je kakor šopek, naša pšenica pa je polna plevela. Brinjar se mi smeje v pest, vem, da mi privoščiči, ta pokveka.»

Razjarjeni stariček je čakal, a hčeri mu nista hoteli odgovoriti. Zopet je pričel sitnariti: «Pri hiši ni več nobene sreče. Mi gremo navzdol, sosedje pa napredujejo, ker imajo pridne otroke.»

«Oče, ničesar nam ne manjka», se je užalilo Minki in Ančka je pričela tiho jokati.

«Čemu se kremžite?» se je zadr. «Ali zato, ker sem resnico govoril?»

(Dalje prih.)

SEMENSKI OVES

češki, prvovrsten, dalje grahorico, žebulček in vsa druga semena nudi

Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

ceste. Čemu je merodajne osebe ne odstranijo? Mogoče je ta tepka priča kakšnega zgodovinskega dogodka. No, mi ne vemo o nobenih zgodovinskih dogodkih, pri katerih bi imela tepka važno vlogo. Da, vsak kraj ima svoje zanimivosti. Tepke na sredi ceste pa nimajo povsod. — Z novim občinskim zakonom bosta priključena k andraški občini Bišečki vrh in Trnovska vas. Glede tega imajo prebivalci omenjenih dveh vasi svoje pomisleke. Pravijo, da je težek dostop k Sv. Andražu, ker Pesnica poplavlja cesto. To pa ne drži, kajti cesta je poplavljen le kaka dva dni v letu. To pa le za časa najhujšega pomladnega in jesenskega deževja. Ugotavljamo tudi dejstvo, da pošta, ki vozi po omenjeni cesti k Sv. Andražu, ni že nekaj let niti enkrat izostala zaradi poplave.

ROGOZA. (Smrt na kosa.) Tukaj je umrla v nedeljo 23. marca po dolgi in mučni bolezni učenka strojne pletarne gđ. Kristina Belčeva v starosti 19 let. Bila je dobra mladenka. Blag ji spomin!

SV. ANTON NA POHORJU. (Smrt na kosa.) Hancelnove mamice ni več. Za vedno nas je zapustila naša ljuba mamica ga. Marija Vamlekov, posestnica in gostilničarka, stara 69 let. Pokojnica je bila zaradi svoje dobrosrčnosti izredno priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

ŠKOCIJAN PRI TURJAKU. Eno zadnjih nedelj je bil naš gosp. župnik na prižnici strašno hud na tako zvane brezverske liste. Mi beremo razne liste, pa na Slovenskem brezverskega štiva še nismo odkrili. G. župnik pač menda ne bo trdil, da «Domovina» preganja vero. Na prižnici je g. župnik povedal, da imamo tiste brezverske liste v Malih Lipljenah, v Kožniku, v Starem Apnu in Velikih Lipljenah, ter nam je priporočal lepe napredne časopise. Zato moramo gospoda ubogati in naročiti si bomo, kolikor nas že ni naročenih, na lep časopis «Domovina». Ta časopis je zelo poučljiv in napreden, zato bodimo vsi Škocijanci njegovi naročniki!

LJUTOMER. Agilni dramski oder Sokolskega društva se je lotil celo težkega glasbeno-igralskega komada, Kalmanove «Grofice Marice». V torek 18., v nedeljo 23. in v sredo 25. marca je napolnila «Marica» do poslednjega kotička obsežno, a tokrat premajhno dvorano Sokolskega doma v Ljutomeru. Opereta je uspela zelo dobro in je lahko v ponos Sokolu, Ljutomeru in vsej Priekiji. Sicer so obstojale začetniške napake, ki ne izostanejo niti na pravih odrih, vendar moramo poudariti, da so nekateri igralci dosegli svoje odrske tovariše večjih gledališč. Naslovno ulogo je podala živo in z občutkom ga. dr. Stojanova, ki je tudi v petju ugajala. Igralec velikega stila je g. Stopar, ki nam je podal grofa Tasila elegantno zlasti igralski, pevski je malo zaostajal. Gđ. Kukovčeva je s svojim ljubkim nastopom in naravnim petjem kot Liza očarala vse. Vreden partner ji je bil g. Vilar kot Zsupan v igri in petju. G. Mikl in Martinjak sta ulogi rešila dobro, posebno prvi kot Populesco, ki je vzbujal salve smeha, vendar je malo pretiraval. Dober je bil Penížek g. Vargazona in kneginja ge. Reichove. Ga. Drvenikova kot ciganka je pela lepo. Zbor je pel točno. Glasbeno je vodil dirigent g. Fr. Zacherl. Glasbeno društvo je z orkestrom zadovoljivo podalo vso opereto. Režija je bila prav dobra, kar nam je zopet podal dovršeno g. Ogrin. Scenerija je bila lepa, le žal, da ni bilo predpisane izmenjave svetlobe. Kostumi so bili splošno lepi in okusni, posebno kostum ge. dr. Stojanove. Prizor z deco je ugajal. V splošnem je prireditelj uspela in gre prirediteljem, igralcem ter goslašem vse priznanje. Drugič pa še kaj domačega glasbenega!

—ar.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Sokol v novi organizaciji vrši svojo nalogo v starem okviru. Župna uprava je imenovala nov upravni odbor, ki mu načeluje starosta br. Vekoslav Španger. Ostali odbor je: namestnik staroste br. Fr. Lubi, prosvetar br. Borko Franc, načelnik Marjan Tratar in načelnica s. Danica Grudnova, poleg še stari agilni delavci iz Križevcev. Telovadnice so

polne, žal, premajhne, zato bo moral upravni odbor gledati za novim prostorom. Vsi oddelki so v delu in se pripravljajo za nastope, posebno na društvenega, ki bo ob koncu maja, pa tudi za Beograd. Poleg maskarade, ki je letos pod parolo «Pod ciganskim šotorom» uspela najdostojneje in je vsem ugajala zlasti lepo okrašena dvorana, delo brata Lukačeva, je Sokol s sodelovanjem osnovne šole ter tamburaškega zbora Bralnega društva v Slomškovi dvorani priredil skromno Masarykovo proslavo ob navzočnosti številnega sokolskega članstva, mladine, zastopnikov uradov ter korporacij in ostalega občinstva. Lep govor o velikem Slovaneu je imel društveni prosvetar br. Borko. Vzpodbudljiv pa je bil tudi pozdrav križevskega župana br. Skuhale Franca, ki je vzpodbujal na skupno delo vseh trezno mislečih Jugoslovenov za močno Jugoslavijo. Na ta način se je tudi naše društvo skromno priključilo proslavam jubileja češkoslovaškega predsednika Masaryka.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

IZBIRANJE KOKOŠJIH PASEM.

Pri reji kokoši se je glede pasem že veliko poskušalo, izbiralo in prebiral. Dokaz temu so naše kokoši, ki razodevajo mešanico različne krvi, oziroma različnih pasem. Dosedaj se ni dala vpeljati nobena čista pasma s kakim posebnim uspehom, da bi jo kazalo čisto rediti. Mnogo prijateljev so pridobile v zadnjih desetletjih grahaste plimčke, ki jih srečavam na raznih krajih. V zadnjem času vzbujajo mnogo zanimanja bele kokoši, znane z imenom «leghorn». Toda za splošno vpeljavo in za naše kmetijske razmere tudi niso. So pač izvrstne jajčarke ob primerni reji, toda za naše potrebe jim manjka zadostne teže in potrebne utrjenosti. Po nekaterih dvoriščih vidimo tudi orpingtonke, ki so prav dobre za ograjeno rejo, v ostalem pa pretežke za kmetisko rejo. V zadnjem času se hvalijo tudi temnordeče rodelske kokoši, ki se odlikujejo s tem, da so dobre jajčarke in tudi dobre za meso.

Kakor znano, je za našo banovino določena za plemenitev pred vsem štajersko-zagorska kokoš in to po vsej pravici, ker je to naša domačka, ki vsebuje vse tiste lastnosti, ki jih iščemo in zahtevamo od dobrih kur. Pri njej je pohvaliti pred vsem njeno nesnost, ki jo kaže v dobrih rokah, in če skrbimo z odbiranjem plemenskih živali za pospeševanje te lastnosti, se dobra nesnost tudi vzdržuje in zboljšuje. Veliko vredno pri tej pasmi je tudi to, da je dobra za piščeta in za meso in da je za naše razmere najbolj utrjena.

Vsi dosedanja poizkusi s to pasmo, ki so se vršili po drugih naprednih deželah, v Nemčiji, Avstriji in Italiji, so dognali, da ne zaostaja skoraj nič za najboljšimi pasmami in da uspešno konkurira ne le s svojo nesnostjo, ampak tudi s težo svojih jajc. Pri enaki reji ne zaostaja prav nič z leghornom in vijandotkami ali pa rodelskimi. Njena nesnost dosega pri najboljših jajčarkah do 200 jajc na leto, teža jajc pa 65 g pri komadu.

Po naši deželi bi morali vso kurjerejo pospeševati s skrbnim odbiranjem najboljših plemenskih živali, razen tega pa z vpeljavanjem prvovrstnih petelinov štajerske pasme. Ni prav nobenega vzroka ali razloga, da bi še dalje stikali za drugimi pasmami, ker ne pridemo z vpeljavanjem in mešanjem raznih drugih pasem do nobenega pravega cilja.

Povsem napačne pa so težnje tistih perutničarjev, ki si hočejo pomagati z različnimi pasmami in ki iščejo glavni uspeh v pasmi in ki svoje kure menjavajo vsako petletje. Za kmetovalce po deželi je kurjereja važna gospodarska panoga, in je zadnji čas, da jo prav usmerimo, če hočemo priti do pravega cilja in s tem vred

tudi do boljših dohodkov, kakor jih imamo dosedaj.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Razmere na tržišču živine so ostale nespremenjene. Cene enake kakor v zadnjem našem poročilu.

ZITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali 31. marca (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenico, baško, po 250 do 262-50 Din; turščico, baško, času primerno suho, po 147-50 do 150 Din; moko «0» po 405 do 410 Din.

Sejmi

6. aprila: Dobrovnik (goveji sejem);
7. aprila: Dolsko, Sevnica, Vinica, Zdenka vas, Kostanjevica, Loče, Sv. Križ pri Ljutomeru, Marenberg, St. Ilj pri Velenju;
8. aprila: Javorje;
9. aprila: Ljutomer (živina);
10. aprila: Zagorje ob Savi, Tuznišče, Ribnica na Pohorju;
11. aprila: St. Gotard pri Trojanah, Cerklje pri Kranju, Hotemaže, Brunik, Sp. Gorje, Braslovče, Ormož, Lemberg;
12. aprila: St. Jernej na Dolenjskem, Sv. Lenart na Laškem.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

1 dolar za 56-20 do 53-40 Din;

v devizah 31. marca:

- 100 francoskih frankov za 220-65 do 222-65 Din;
 - 100 nemških mark za 1350-75 do 1353-75 Din.
 - 100 avstrijskih šilingov za 796-59 do 799-59 Din;
 - 100 češkoslovaških kron za 167-39 do 168-19 Din;
 - 100 madžarskih pengov za 987-38 do 990-38 Din;
- Istega dne se je trgovala na borzi Vojna škoda po 414-50 do 415-50 Din.

NAŠI NA TUJEM

Obvestilo westfalskim Slovincem

Centrala Zveze jugoslovenskih delavskih podpornih društev v Nemčiji je preložena s prvim aprilom v Essen-Stoppenberg.

Vljudno prosimo člane, predsednike društev Zveze kakor rojake v domovini in po sosednjih kolonijah, ki se pisмено obračajo na Zvezo, da odslej dopisujejo na novi naslov: Pavel Bolha, Essen-Stoppenberg, Feldstrasse 51, Ruhrgebiet — Deutschland.

Delovne ure pri centrali so ob delavnikih od 8. dopoldne do 6. popoldne ter ob nedeljah od 8. do 12. ure dopoldne. Telefon je: Essen 34816.

Za rojake iz Westfalske in Porenja, ki žele po opravih priti osebno na centralo, priporočamo železniško zvezo na Essen, glavni kolodvor, in od tam ali peš ali s cestno železnico, proga 7 ali 8, do postaje Stoppenberg. Za one iz vzhodnega dela Westfalske ali od Dortmunda je priporočljiva železniška zveza preko Wanne do Stoppenberga.

Predsedstvo Zveze.

PREKMURSKI GLASNIK

Odkup agrarne zemlje. V «Domovini» smo že popisali borbo, ki se vrši med agrarno upravo, odnosno g. Kleklom, in upravo veleposestva v Dolnji Lendavi. Naglasili smo že takrat, da je ta borba nepotrebno beganje našega ljudstva. Gospod Klekl, ki se je pred meseci pogajal z upravo veleposestva za odkup vsega posestva, vodi sedaj ogorčeno borbo proti kupovanju zemlje, to pa zaradi tega, ker pogajanja niso uspela. Uprava veleposestva pa zemljo prodaja in je že ena pe-

lina zemlje prodane. «Novine» g. Klekla kot službeno glasilo Agrarne zadruge v Črensovcih so v zadnji številki iznesle strašne očitke upravi pod naslovom: «Strašne reči so podpisali tisti, šteri so kupili agrarno zemljo». Mi tu iznešenih obdolžitev ne bomo ponavljali, pač pa izrazimo željo ogromne večine prizadetih agrarnih interesentov: Ako so obdolžitve iznešene v «Novinah» proti upravi veleposestva resnične, je treba vsako tako delo v bodoče preprečiti, ako pa te obdolžitve ne slone na utemeljeni podlagi, je treba tako pisanje onemogočiti. Zeleli bi, da se zadeva preišče. V interesu pravične in zakonite izvedbe agrarne reforme je, da se ne vrši na agrarne interese pritisk ne od ene in ne od druge strani zaradi kupovanja, odnosno nekupovanja agrarne zemlje. V soglasju z današnjim stanjem je nujno potrebno, da preneha vsaka agitacija glede odkupa agrarne zemlje po novinah in tudi od osebe do osebe, da se prepreči vsako nepotrebno beganje agrarnih interesentov.

Volitve v sreske kmetijske odbore. Minuli teden so se po naših občinah izvršile volitve v sreske kmetijske odbore. Doslej so nam znani naslednji izidi volitev. Na volišču za občino Bratonce—Dokležovje je bil izvoljen g. Erjavac Mihael, župan in posestnik v Bratonceh, na volišču za občino Beltinci g. inž. Mikuš iz Beltincev, v Odraneh g. Hajdinjak Anton, posestnik in kovač v Odraneh; na volišču Kapca za občino: Gaberje, Hotiza, Kapca in Kot je bil izvoljen g. Horvat Izidor, šolski upravitelj na Hotizi, na volišču v Petešoveh za občino Dolnji in Gornji Lakoš in Petešovce g. Horvat Franc, posestnik v Dolnjem Lakošu. Izide volitev z drugih volišč bomo objavili, ko nam bodo znani.

Občinske ceste in promet. Po Prekmurju so posamezne občinske ceste v tako slabem stanju, da je ponekod vsak promet sedaj v deževnem vremenu nemogoč. Obcestni jarki so zasuti, ceste so razrezane, nikjer sledu kakšnemu popraviljanju ali posipovanju teh poti. To je znak, da občinske uprave posvečajo premalo pažnje baš javnim cestam, kar bo treba vsekakor popraviti. Oba sreska cestna odbora bosta morala tudi v tem pogledu podvzeti potrebne korake in ukreniti, da se občinske ceste popravijo in usposobijo za promet.

Nesreča. Delovodji na žagi lesne tvrdke «Našička» v Dolnji Lendavi je žaga odrezala desno roko.

DOMAČE NOVOSTI

* **Sestava banskih svetov.** Po zakonu o izpremembah zakona o banski upravi dobi v banskem svetu po enega zastopnika vsak srez, razen tega pa še posebej vsa ona mesta, ki imajo od 3 do 15 tisoč prebivalcev, po enega, mesta s 15 do 30 tisoč prebivalci po dva, mesta s 30 do 50 tisoč prebivalcev po tri in mesta z nad 50 tisoč prebivalci po štiri člane. Vse člane banskega sveta postavlja in menja notranji minister. Dravska banovina bo imela v banskem svetu 39 članov, od tega 28 članov iz posameznih srezov in 11 iz naslednjih mest: Kočevje 1, Krško 1, Ljubljana 4, Maribor 3, Ptuj 1 in Celje 1.

* **Ljubljanski občinski proračun sprejet.** Te dni je ljubljanski občinski svet na seji soglasno odobril proračun za leto 1930., kateri izkazuje 48.442.398 Din potrebnih in 47.303.230 Din prihodov. Primanjkljaj znaša torej nad 1 milijon dinarjev.

* **«Domovina» jih peče.** V Trzinu so imeli zadnje dneve misijon. Predzadnjo nedeljo je pri osmi maši eden misijonarjev na vse pretege napadal napredne liste, zlasti «Domovino», češ, da so krščanskim ljudem nevarni. Kako si to nevarnost predstavlja dotični gospod misijonar, je njegova reč, naša pa je, da se branimo. «Domovina» in drugi napredni časopisi nikoli ne napadajo vere, nikoli je ne smešijo; če pa zapišejo kako resnično o njenih oznanjevalcih, to še davno ni nevarno. «Domovina» jih peče, ker se tako širi. Pa ne bo vsa gonja proti njej ničesar zalegla, ker vsi bralci in bralke «Domovine» vidijo, kako go-

spodje iz trte vijejo svoje očitke proti našemu listu.

* **Vzgoja k varčevanju.** Tržiška posojilnica je napravila na svojem občnem zboru važen sklep, ki bo vzgojno prav lepo vplival na doraščajočo mladino. Iz svojega letnega dobička, ki znaša 35.000 Din, bo ob koncu šolskega leta obdarovala po dva učenca vsakega razreda osnovnih šol tržiškega sodnega okraja s hranilnimi knjižicami z vlogami po 20 Din in ličnimi hranilniki, kakršne je uvedla Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani za svoje mlade varčevalce. Ta sklep pozdravljamo iz vsega srca.

* **Uvedba živinskih sejmov ob državni meji.** Banska uprava je dovolila dva živinska sejma, in sicer v Zgornji Sv. Kungoti za 1. aprila ter drugega za 7. oktobra.

* **Poizkusno oranje z motornim plugom pri Braslovčah.** Glavno zastopstvo «Ford» v Trstu je priredilo na njivi posestnika g. Pergerja v Parižljah pri Braslovčah poizkusno propagandno oranje z motornim plugom. Na omenjenem prostoru se je zbralo precej posestnikov in kmečkih fantov iz poljske in braslovške občine. Vsi so z velikim zanimanjem opazovali konstrukcijo ne baš velikega stroja. Na stroj je priključen plug z dvema pluznimi rezili, ki se dasta poljubno regulirati pri oranju. V času poldruge ure je bila njiva v velikosti približno enega orala obrnjena. Take stroje bi lahko nabavljale zadruge, posameznikom je pri tej gospodarski krizi za enkrat to skoro nemogoče.

* **Idrijski rudnik živega srebra nameravajo še bolj izkoriščati.** V Idriji se je mudila več dni nadzorovalna komisija iz Rima. Ogledala si je zelo natančno vse rudniške obrate. Delavci so mislili, da bo mogoče z gospodi govoriti tudi o njihovih zadevah, ki so bile nedavno predložene ministrstvu, pa so izvedeli kmalu, da proučava komisija le možnost še večjega izčrpavanja idrijskega rudnika.

* **Dograditev jezov in industrijskih naprav ob Muri.** Lansko leto započeta dela okoli gradbe jezov in industrijskih naprav v Ceršaku in Sladkem vrhu ob Muri se bližajo koncu in bodo kmalu gotova ter izročena svojemu namenu. S tem se bo možnost večje proizvodnje tamkajšnjih tovarn znatno povečala in bo obratovanje urejeno na najmodernejši način.

* **Priseljevanje Prekmurcev v Apaško kotlino in Slovenske gorice.** V zadnjih tednih je zopet cela vrsta Prekmurcev kupila razna manjša posestva v Apaški kotlini in v severovzhodnem delu Slovenskih goric, kjer se bodo stalno naselili. Tako se število Prekmurcev tostran Mure vedno bolj množi. Naseljujejo se po veliki večini na posestva nemških izseljencev, ki se selijo preko Mure v Avstrijo.

* **Izseljevanje v Holandijo.** Nedavno se je izselilo iz Hrastnika v Holandijo devet rudarjev. Priglasenih jih je bilo še mnogo več, a so bili zaradi neznanja jezika, deloma pa po zdravniškem pregledu zavrnjeni.

* **Ameriške novice.** Pri delu v rudniku Milfort v Zedinjenih državah se je smrtno ponesrečil rojak Miha Zakotnik. Na glavo mu je padel velik kos rude. — V rudniku Library je našel smrt rojak Ivan Jerman, star 45 let, rodom iz Zagorja ob Savi. — V Chicagu se je osnoval slovenski orkester, h kateremu je pristopilo mnogo mladih moči. — V San Franciscu v Kaliforniji je umrl Anton Štefancič v starosti 47 let, rodom iz Lokvice v Beli krajini. Zapušča ženo in tri otroke. — V West Allisu je preminula Marija Kresetova,

rojena Drobničeva, mati dvanajstih otrok. Rodom je bila iz Brezja pri Trebelnem. — Kakor poroča rojak Ivan Šular, eden najstarejših naseljencev v državi Kansas, je mesto Frontenac najstarejša naselbina v omenjeni državi, kjer so se nahajali prvi Slovenci že leta 1887. Tam je tudi središče društvenega življenja naših ljudi v državi Kansas.

* **Brezplačna popravila raznih strojev (delov), avtomobilskih in motornih delov (karter, blok, železni obroči, propeler itd.), železnih zobnih koles in jermenic, kmetijskih strojev (zlomljenih kovinskih delov) ter predmetov iz aluminija, bakra, medi in bronu samo proti povračilu stroškov za uporabljeni varilni material se izvrše v tečaju za avtogensko varenje za dopolnitev že izvežbanih varilcev, ki ga je priredil Zavod PO Zbornice za TOI v Ljubljani. Interesenti naj na svoje stroške dostavijo pokvarjene predmete v livarsko delavnico tehiške srednje šole ob dopoldnevih med 8. in 10. uro. Popravila se sprejemajo samo v dneh od 1. do 10. aprila ter se morajo zopet odnesti 12. aprila dopoldne ob 17. uri, celo leto vsak drug dan. Tako imajo urejen pouk za te odelke na drugih šolah, kjer obstoje taki oddelki zaradi oddaljenosti gotovih krajev. Za zgled naj nam služijo sosedne Poljane.**

* **Smrt slovenskega zakonskega para v Ameriki.** V Ottawi, v ameriški državi Ohio, se je smrt dvakrat v enem dnevu oglasila na domu rojaka Jožefa Fabra. Stari Faber, rodom iz kočevskega okraja, je umrl 10. marca zjutraj za srčno hibo. Ko je njegova žena pogledala mrtvega moža na mrtvaškem odru, se je mrtva zgrudila na tla. Položili so jo poleg moža in oba pokopali v skupnem grobu.

* **Smrtno se je ponesrečil v zagorskem premogovniku 25letni marljivi rudar France Sinkovec, ki je padel v jamo pri vходу v premogovnik.**

* **Nenadna smrt.** Trgovec Franc Javornik na Glincah ob Ljubljani je že par dni pogrešal pri njem stanujočega delavca, 58letnega Franceta Galiča, doma iz Hruševca. Ker ga le ni bilo na spregled, se je Javornik odločil, da pregleda skladišče, kjer je Galič navadno spal, a je našel skladišče zaklenjeno. Tedaj je Javornik odprl vrata s silo in videl ležati Galiča na postelji. Cim pa je stopil bližje, je videl, da je Galič mrtev. O zadevi je takoj poročal stražnici. Pozneje je ugotovil policijski zdravnik dr. Avramović, da je nesrečni Galič podlegel srčni kapi.

* **Smrt pod vlakom.** Te dni so našli ne daleč od železniške postaje Jevnica proti Lazam v jarku ob železniškem tiru mrtvega vsega razmesarjenega 20letnega čevljarskega pomočnika Ivana Rusa, sina železniškega čuvaja iz čuvajnice v bližini Jevnice. Ali gre za nesrečo ali samomor, ni ugotovljeno.

* **V Ljubljani utonila.** Te dni sta hčerka delavca vevške papirnice Potočnika in hčerka železničarja Raka trgli ob Ljubljani pri Vevčah na bregu cvetje. Naenkrat je Rakova, ki je zašla preblizu vode, padla v Ljubljano. Ko ji je hotela Potočnikova pomagati, je zabredla v globoko vodo in utonila. Rakovo je potegnil iz vode gosp. Palme iz Vevč, dočim Potočnikove ni bilo mogoče rešiti.

* **Nezgodna siromašnega slovenskega dekleta.** Pri Vukovaru so našli te dni na velikem kupu slame sključeno mlado dekle, ki od gladi in utrujenosti ni moglo naprej. Mladenka ni mogla niti govoriti. Odvedli so jo na policijo, kjer se je okrepčala. Mladenka je povedala, da je Angela Janežičeva, stara 18 let, rodom iz Slovenije. Služila je v Osijeku, a je bila v zadnjem času brez službe, hrane in strehe. Tako je blodila in končno onemogla. Policija jo bo odpravila v domovno občino.

* **Ošpice v Škofji Loki.** Po vsej Škofji Loki in bližnji okolici so se pojavile med nedoraslo mladino ošpice. Skoro pri vsaki hiši imajo bolnika; ponekod pa leži celo po več otrok. Da se omeji nadaljnje širjenje bolezni, je od sobote dalje zaprt tudi otroški vrtec.

* **Strašna nesreča šolarice.** Pred kratkim se je v Dolu pri Hrastniku igrala na rudniški prog osemletna učenka osnovne šole Zofija Lokner-

OGLEJTE SI
pomladanske plašče in
obleke lastnega izdelka
pri 144
DRAGO GORUP & Co.
Ljubljana
Miklošičeva cesta šte. 14

jeva. Otrok v igri ni pazil na svojo okolico in je prišel pod kolesje rudniškega vlaka, ki je v tem trenutku pripeljal po tiru. Deklici so kolesa razmesarila levo nogo v kolenu in ji zdrobila kost. Deklico so prepeljali v celjsko bolnico, kjer so ji morali odrezati nogo nad kolonom.

* **Prste mu je odtrgalo.** Pred dnevi je odtrgal gladilni stroj 42letnemu delavcu Francu Reberniku s Tolstega vrha, zaposlenemu v Konjicah, štiri prste na levi roki.

* **Blizu smrti.** V Klinčevem mlinu v Škofji vasi pri Celju je zgrabil transmisijski jermen 28letnega mlinarja Leopolda Dvoršaka iz Škofje vasi in ga potegnil s seboj v višino. K sreči je nesrečo opazil neki drugi slučajno se v bližini nahajajoči delavec, ki je urno snel jermen s kolesa in s tem rešil Dvoršaka smrti. Mladi mlinar je obležal na tleh nezavesten, ker je dobil močan pretres možganov. V celjski bolnici, kamor so ga prepeljali, je kmalu prišel k zavesti in je zdaj izven nevarnosti.

* **Grozna nesreča na Ohridskem jezeru.** V nedeljo se je podala večja družba, ki je štela 26 oseb, z motornim čolnom na izlet po Ohridskem jezeru. Nenadoma pa je odpovedal motor čolna. Bili so oddaljeni le kakih 200 metrov od obale. Strojnik si je zaman prizadeval, da bi popravil napako. Usoda pa je hotela, da je baš v tistem času postajalo jezero vedno bolj razburkano. Ženske v čolnu so začele klicati na pomoč in je ena od njih, soproga našega konzularnega tajnika v Korči Krstičeva, skočila v vodo, da bi se s plavanjem rešila na breg. Toda v razburkanih valovih je omagala. Na pomoč ji je priskočil sreski poglavar Kaličanin, ki se ga pa je Krstičeva tako oklenila, da sta se začela oba potapljati. Navzoči mornar Kovačević je kljub veliki nevarnosti hotel oba rešiti, toda njega se je Kaličanin tako krčevito oprijel, da mu je pošla sapa. Po kratki borbi so vsi trije izginili pod vodo. Med tem se je prevrnil čoln in vseh ostalih 23 izletnikov je padlo v vodo. V zadnjem hipu so prihiteli kmetje s čolni na pomoč ter se mogli rešiti 15 ponesrečencev. Vsi drugi so utonili. Med utopljenici so razen gori omenjenih: komandant mesta general Protič, grški konzul v Korči Lazaru Juanis in njegova soproga, češkoslovaški konzul v Korči Turtulija, grški zdravnik dr. Palenas in njegova zaročenka Julijana Punto.

* **V Tanči gori se je težko ponesrečil** pri sekanju bukve 60letni tesač Anton Simončič. Bukev je nenadoma padla in ga tako hudo oplazila po glavi, da si je moral poiskati zdravniške pomoči v kandijski bolnici usmiljenih bratov.

* **Poskus samomora.** V vasi Breg pri Ribnici bi se na praznik Marijinega oznanenja kmalu zgodila tragedija. V hiši posestnika Pakiža, po domače Gorjupa, živijo domači že dolgo v sporih. Na ta način je bil v hiši zopet prepir med ženo in možem ter starejšim sinom. Sin in mati sta šla proti očetu. Ta je ves obupan zbežal iz sobe v kuhinjo, tam prijel za neko rezilo in si hotel z njim prerezati vrat. Ker je bilo orodje pretopo, je prijel za kuhinjski nož in si prerezal vrat. Nevarno ranjenega so pravili vaščani v prvi vlak in ga prepeljali v ljubljansko bolnico. Pakižu so v bolnici rešili življenje.

* **Vlom.** V Mediji-žlakah je bil nedavno izvršen drzen vlom. Vlomilec so vdrl v klet trgovke in gostilničarke gospe Zajčeve, ki je obenem odpravica tamošnje pogodbene pošte. Nabrali so si vina, jestvin in tobaka ter odnesli tudi 500 dinarjev gotovine. Orožniki, ki vodijo preiskavo, so aretirali nekega mladega osumljenca.

* **V pijanosti zaklal očeta.** V Tršlavec pri Krškem je bila zaposlena s prekopavanjem vinograde družina posestnika Antona Arha iz Cerkelj. Delala je ves dan in se proti večeru vračala proti domu z Drobničevo družino. Arhov sin Franc je medpotoma prijel Drobničevo hčerko pod pazduho in pričel peti in vriskati. To pa ni bilo po volji domačim fantom. Napadli so ga in pretepli, potem pa izginili v noč. Pretepeni Arh je potihem sklenil temeljito maščevanje. Kmalu po tem dogodku sta prišla Arhu nasproti dva moža, ki jih, kakor on trdi, ni poznal. Misleč, da sta iz družbe

napadalcev, je France Arh potegnil dolg krušni nož in ga zasadil prvemu izmed došlecev v srce, da se je zgrudil, oblit s krvjo, brez glasu in je takoj nato tudi izdihnil. Ko je Franc Arh spoznal, da je smrtno zabodel lastnega očeta, je zbežal najprej v Gorico h kolarju Ivanu Romihu, od tam pa v hišo posestnika Žiberta kamor so pozneje prišli orožniki iz Krškega in ga odvedli.

* **Gosli in tamburico sta najbrže ukradla.** Pred dnevi sta se pojavila na Mirni pri Novem mestu dva neznana moška, ki sta nosila s seboj gosli in tamburico. Oba instrumenta sta neznanca ponujala v nakup, ker sama nista znala igrati. Neki ljudje so fantoma, bila sta to 26letni Miha Lukanc iz Kapel pri Brežicah ter 16letni brivski vajenec Alojzij Hus iz Celja, nova instrumenta zaplenili in ju ima v shrambi tajnik Andrej Golar na Mirni. Ker sta oba fanta pobegnili, se je še bolj okrepil sum, da so gosli in tamburica kje ukradeni.

* **Uboj pri Karlovcu.** V noči od 25. na 26. marca se je pri svoji sestri v Dolnjem Prilišču pri Karlovcu nahajal 18letni Franjo Zunič v družbi svojih tovarišev in sorodnikov. Ker je pred hišo opazil neko gibanje in slišal govorjenje, je šel pogledat, kaj se godi. Posvetil je v skupino in zagledal tamkaj Nikolo Bahoriča, s katerim je že dlje časa živel v prepiru. Ker se je bal, da bi ga njegov nasprotnik napadel, je z revolverjem ustrelil v zrak, potem pa v skupino fantov. Pri tem je v glavo zadel podkovskega pomočnika Danijela Štravs iz Gribelj pri Črnomlju. Štravs je nekaj minut pozneje izdihnil. Zunič je bil aretiran in izročen sodišču.

* **Nagrobni križ razbili.** V Šmihelu so pred farno cerkvijo neki zlikovci razbili nagrobni križ nekega župnika.

* **S sekiro ga je udaril po glavi.** V Smolenji vasi sta se pred tamošnjo gostilno začela prepirati Judež, posestnik iz Cikave, in Anton Vidic iz Smolenje vasi. 26letni mlinarski pomočnik Janez Krašovec je hotel pomiriti. Naletel pa je slabo. Vidic ga je udaril s sekiro po levi strani glave, tako da se je moral Krašovec zateči v bolnico.

* **Obsodba Mariborčana v Zagrebu.** Pred zagrebškim senatom se je te dni zagovarjal sobni slikar Alojzij Babič iz Maribora, ki je svojemu gospodarju Janezu Kramerju v Sv. Gori poveril okoli 6000 Din. Poneveril je tudi več drugih predmetov na škodo Josipa Čeruka in Štefana Lampreta iz Rošpoha. Sodišče pa je upoštevalo obtoženčev zagovor, da je denar poveril samo zaradi bede, in je Babiča obsodilo na 16 mesecev ječe.

* **Izgnan iz Avstrije.** Medved Janez, rojen v Zdolah, občina Pleterje v brežiškem okraju, po poklicu rudar, je bil izgnan iz Avstrije. Medved, ki je bil že predkaznovan, se je pred varnostnimi organi delal silno nedolžnega človeka, toda ko so ti temeljito preiskali njegove okoliščine, so dognali, da imajo v rokah že dolgo iskanega vlo-

milca, ki je v Senovem vlomil v neki lokal. Bil je oddan v preiskovalni zapor.

* **Žrtev napadalcev.** Te dni je bil v celjsko bolnico sprejet 19letni brezposelni Štefan Tepež, katerega so v Kostelu pri Pregradi napadli fantje in ga v pretepu po vsem telesu hudo poškodovali.

* **Obsodba roparskega morilca.** Pred mariborskim velikim senatom je bil obsojen na 20 let robije 26letni mlinarski vajenec Ivan Kolar iz Središča ob Dravi, ki je decembra 1928. na Dravinem otoku Sekelju pri Obrežu s sekiro usmrtil svojega gospodarja Jožefa Jeremica in se polastil njegovega imetja.

* **Tihotapčeva smrt.** Ob madžarski meji blizu vasi Zemavlje je ustrelila finančna straža neznanega tihotapca. Uradna komisija iz Murske Sobote je spoznala v ustreljenem tihotapcu Jožefa Časara, posestnika v Zemavljah. Nesrečni Časar je bil star šele okrog 30 let in precej premožen. Najbrž so ga slabi zgledi spravili na tihotapska pota. Usodnega dne je tihotapil z nekim drugim tihotapcem tobak iz Madžarske na našo stran. Tihotapca je zasačila patrolja oddelka finančne kontrole v Martinju, ko sta baš preskočila mejo. Spustila sta se v divji beg in ker na ponovne klice nista obstala, je straža rabila orožje. Jožef Časar je bil takoj mrtev, njegov tovariš pa je pobegnil. Pri mrtvem tihotapcu so našli 100 zavojčkov madžarskega tobaka za pipo in 400 Din. Ob tej priliki opozarjamo prav resno obmejno prebivalstvo, naj v obmejnem pasu sledi že prvemu pozivu finančne ali orožniške patrolje, ker morajo te v nasprotnem primeru brezobzirno rabiti orožje.

* **Podivjanec.** Pred kratkim zvečer se je 21letni Alojz Jerič iz Skocijana napotil po opravih k čevljarju Kovačiču v Rastilju. Ko se je odpravil iz Kovačičeve hiše, je v bližini začel dninar Alojz Zupe preklinjati in pozivati na korajžo. Jerič je tedaj ravno stopil iz hiše na cesto in Zupe ga je takoj napadel ter ga z lovskim nožem sunil v levo ramo. Jerič je zavpil na pomoč in zbežal, Zupe pa za njim. Dohitel ga je ter ga drugič sunil z nožem od zadaj v levo stran hrbta. Jerič je še imelo toliko moči, da se je v spremstvu vaščanov, ki so prihiteli na pomoč, podal domov, odkoder so ga prepeljali v kandijsko bolnico. Podivjanec Zupe pa je pred razsrjenimi vaščani komaj utekel.

* **Pri zaprtosti in hemeroidih,** motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu, je naravna **Franc Jožefova grenčica**, večkrat na dan použita, krasea pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje **Franc Jožefova voda** sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. Franc Jožefova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Žena, ki pozna lastnosti pravega terpentinnovega mila GAZELA,** ne bo nikdar varana. Kakovost tega mila namreč ne odpove nikdar. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu!

100%
brezmejno
vzdržljiva
mast!

KUNEROL
100% ČISTA MAST IZ KOKOSOVH OREHOV

ŽENSKI VESTNIK

Zgodnja zelenjava in cvetje

Ako hočeš pridelati na svojem vrtu zadosti zgodaj razno zelenjavo, jo moraš čim prej vsejati. Solato, ljubljansko ledenko, sejemo na solne gredice, vmes lahko pomešamo tudi mesečno redkvico. Tako se redkvica lepo razvije in je bolj debela in okusna. Solati pa tudi ne škoduje, zlasti ne taki, ki jo rabimo kot berivko.

Posejmo čim prej tudi korenček in peteršilj. Za grah je dobro, da prej vzkali, če ga namočimo en dan prej v vodi, tik pred setvijo ga pa denimo za par minut še v petrolej, to pa zato, da ga miši ne pojedjo. Grah se pa s tem tudi uniči.

Tudi razne cvetlice, ki potrebujejo delj časa, da vzkali, lahko posejemo že zdaj, da bomo imeli zgodaj sadike. Vrtnice pa je treba privezati h kolom in jih obrezati.

Dobro je opleti pota okoli gred in po vrtu, ker je plevel zdaj še majhen in ne cvete.

Ribez in vrtnice je treba poškopiti z razrednim tobačnim izvlečkom, da zatremo listne uši.

Za kuhinjo

Pljučna pečenka v papriki. Pljučno pečenko očisti kožic, jo osoli in prevleci s prekajenim špehom ter dobro posuj s sladko rdečo papriko. Nato jo položi v kozo na vročo mast in jo peci. Ko se je malo zapekla in zažoltila, prilij toliko juhe, da je polovica mesa v juhi. Nato pokrij kozo s poklopcem in duši pokrito še eno uro. Ko se je sok ukuhal, zmešaj skodelico kisle smetane z žličico moke in mešaje zlij smetano v sok. Sok dobro zmešaj in pusti pokrito vreti vsaj še četrt ure. Sok mora biti bolj gost in svetlorjave barve. Na mizo daš to pečenko z makaroni ali rižem in krompirjem ter solato.

Nadevane palačinke. Napravi palačinke kakor po navadi, samo brez sladkorja. Na vsako osebo računaj po eno jajce, žlico moke in žlico mleka. Mleko in rumenjake dobro zmešaj, nato dodaj moko in sneg. Iz tega testa speci palačinke. Nadev pa naredi ta-le: Telečje ali svinjske ledvice drobno zreži, jih ocvri na masti z malo čebule, malo popra in zelenega peteršilja. Ko je gotovo, odlij mast, zraven pa prilij žličico juhe, malo limoninega soka in duši še par minut. Nato nadevaj s tem pečene palačinke, jih zloži v kozo in deni v pečico, da se še malo popečejo. Gotovo daj za večerjo s solato na mizo.

Praktični nasveti

Bršljan kot zaščita proti vlagi. Za zidovje na senčnatih krajih je priporočljiv bršljan, ker vleče vlago nase. Sadimo ga pa le ob debelem zidu, za tenko z lesom zvezano zidovje pa je bršljan škodljiv, ker pospešuje trohnenje lesa.

Laže osnažiš posodo, katere se drži mleko, testo ali ostanki močnate jedi, ako jo pomiješ najprej z mrzlo vodo, nato pa šele izplahneš v topli vodi, ki jo rabiš za pomivanje.

Madež od črnila spraviš iz mize ali drugega pohištva, ako ga zdrgneš z mešanico lanenega olja in kisa (vsakega na pol). Namaži s to tekočino madež večkrat in dobro drgni s krpo, nato zbrši, oziroma zgleda še s čisto suho krpo.

ZANIMIVOSTI

× V enem dnevu iz Amerike v Evropo. »Srebrni bostonski orel« se imenuje najnovejši tip motornega čolna. Zdaj delajo z njim poskuse, da ugotove, kolika je njegova hitrost in če je za vožnjo po morju dovolj zanesljiv. Posebnost novega čolna je nekaka srednja pot med letalom in motornim čolnom. Krila motorjev nimajo name na dvigniti čoln nad vodo, temveč samo toliko, da čoln nalahno drsi po morski gladini. Čoln so spu-

stili na vodo v Quincyu pri Bostonu. Če se bodo poskusi obnesli, se napoti čoln poleti čez morje. Strokovnjaki so izračunali, da bo »Srebrni bostonski orel« lahko dospel iz Amerike v Evropo v 24 urah.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Marjaš v nebesih

V nebesih igrajo marjaš Mojzes, sv. Peter in sv. Pavel. Mojzes napove berača. Peter priloži list in sv. Pavel premišljuje... S strahom opazuje to Mojzes in zastoka: »O joj, nikar zdaj čudeža!«

Miha na pošti.

Miha (na pošti): »Ali je kaj pošte za Miho Buzakljuna?«

Poštar: »Za kam? Ali na poste restante?«

Miha: »Jezus Marija, nisem protestant, ampak katolik!«

Učinkovito zdraviilo.

»Hudo ste kašljali, gospod Jazbec. Kdo pa vas je ozdravil?«

»Doktor Kljun.«

»Z zdravilnim čajem?«

»Kaj še! S Franc Jožefovo grenčico!«

»Kaj poveste! In zdaj ne kašljate več?«

»Ne — si ne upam...«

Slika pokojnega očeta.

Vaški pastir si je naenkrat domislil, da bi bilo prav, če bi imel fotografijo svojega pokojnega očeta. Podal se je k fotografu in mu dejal: »Napravite mi sliko mojega očeta.«

Fotograf: »Kje pa je oče? Naj kar pride.«

Pastir: »Oh, moj oče so že deset let v grobu.«

Fotograf: »Potem ga vendar ne morem slikati.«

Pastir: »Saj vam lahko kar povem, kakšni so bili. Zob in brkov niso imeli ter na eno oko so bili slepi.«

Fotograf (pomišlja in končno reče): »Naj bo, bam napravil. Pridite zopet čez teden dni.«

Čez teden dni pastir točno pride, a slika mu ni ugajala, češ: »Podobna mojemu očetu sicer ta slika ni, toda v grobu so se oče gotovo že močno izpremnili...«

Razlika v stanovih.

V restavraciji pravi gospod Cekin natakarju: »Imam telečjo glavo in kruh...«

Pri sosedni mizi pa se oglasi učenjak doktor Stradon:

»Jaz imam možgane, pa nič kruha!«

Listnica ... va

Radijski programi. Ker jih, žal, nimajo tako zgodaj sestavljenih, jih ne moremo prinašati.

Ljutomer. Vaša vest je kaj čudna. Menda ste se hoteli malo ponorčevati iz dotične osebe. Ne gre!

Sv. Miklavž pri Mariboru. Žal, imamo takih zgodb za enkrat dovolj.

Cenjenemu občinstvu se priporoča **pletalnica** ki izdeluje vse vrste pretenin na debelo in drobno.

Cene zelo solidne! Postrežba točna!
ANA ZAKOSTELNY, strojno pletenje
LJUBLJANA, Kette-Murnova 8 136

Proti rudečim rokam

razpokani in nepleti barvi kože se z uspehom uporablja snežnobela in masčob prosta krema »Leodor«, ki daje rokam in obrazu ono belino, katero si vsaka odlična dama želi. Posebna prednost kreme »Leodor« je v tem, da izvrstno hladi srbečo kožo in je obenem odlična podloga za puder. Trajni vonj kreme »Leodor« je podoben onemu, ki prihaja iz šopka v rosnem pomladanskem jutru utrganih vijolic in šmarnic brez onega slabega mošusovega vonja ki odbija odlične ljudi. Cena veliki tubi Din. 14.50, mali tubi Din. 9.— V učinkovanju jo podkrepí Leodor-toaletno milo, cena komadu Din. 8.—, Gobiva se povsod, kjer prodajajo Chlorodont-proizvode. Poslijte nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 55

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila.

Oglasni oddelek »DOMOVINE«. Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Gospodarsko poslopje prodam

14 oralov, 9 parcel, 20 do 25 minut oddaljeno od cvetočega industrijskega kraja Kočevje. Ogleda se v Mlakah št. 15, Stara cerkev, pošta Kočevje. 164

Krojači, šivilje, nešivilje, zagotovite si eksistenco!

Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19, vodja F. Potočnik, diplomiran v inozemstvu, Vam nudi, da se v najkrajšem času z malimi stroški priučite krojenja, šivanja po svetovno preizkušenih krojih in modelih, ki sem si jih ogledal na svetovnih razstavah. Damski tečaj poučuje v inozemstvu diplomirana in izprašana učiteljica krojenja. Zadnji tečaj pomladne sezone 8. aprila. Kroji po meri. Krojiteljem, šiviljam se brezplačno rekomandirajo mesta. 163

Šivilja

z dežele želi mesta v Ljubljani. Naslov pove oglasni oddelek »Domovine«.

Za Veliko noč in birmo

kupite najceneje razno manufakturno blago za moške, ženske in birmance samo v trgovini ANTON SAVNIK-A ŠKOFJA LOKA. 143

Kovači!

Najboljši trdi in melki koks in kovaški premog Vam nudi družba »Ilirija«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 40

Službo dobi

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, ki imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do 250 Din. Prijavite se: »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. in priložite znamko za odgovor. 30

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölfling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 40

Zelodeno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodeca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 93

Potrebujem več kovaških pomočnikov

za izdelavo plankač, sekir itd. Oglasijo naj se na naslov: Elafij Puc, izdelovalec sekir, pošta Dvor pri Žužemberku. 155

Čudežni Balzam.

Zahvaljujoč se, Vam vljudo naznanjam, da smo z Vašim Radio-balzomom odpravili po 5, 10 in 20 let stara kurja očesa. — Z odličnim spoštovanjem beležim: Alojzij Glas, orožnik v Turjaku na Dolenjskem. Rešite se tudi Vi kurjih oces, bradavic, trde kože itd. z Radio-balzomom. Lonček 10 Din (predplačilo), 18 Din po povzetju pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška cesta št. 10 a. 154

Proda se nova tristanovanjska hiša (vila)

dobro zidana, z razsvetljavo, in gospodarsko poslopje v Studencih pri Mariboru, Vodnikova ulica 28. 162

Skoro nov čevljarski stroj »Singer«

je po ugodni ceni naprodaj. Vpraša se pri Francu Kukuvcu, ključavničarju v vojašnici v Ptuj. 158

Naprodaj je

6000 — 8000 kg prvovrstnega (sladkega) sena, polov ca od tega je nemška (lucerna) detelja. Prvovrstna krma.

Cena po dogovoru. Interesenti naj se obrnejo na M. RAURERGER, Knežija, p. Mirna peč, Dolenjsko.

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega in najboljše svetovnih tovarov. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinjšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA "F. B. L.", tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Semenski oves

zajamčeno kaljiv, švedskega izvora, kupite ugodno pri

A. VOLK, veletrgovina moke in žita v Ljubljani, Resteva cesta 24 64

TE D. KORN, Ljubljana, Poljanska c. 8

(prej Henrik Korn) krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave, naprava strelovodov, kopalniške in klozetne naprave.

Požor, gospodarji!

Preden prebarvate svojo hišo in ostala poslopja, se oglasite pri

DRAGO FRANZ LJUBLJANA, Starl trg št. 24

nasproti TRDINE, kjer dobite najboljše barve, lake, firnež, strojno prašno olje, prešane tropine in vse v to stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah. 153

Če boste zidali hišo ali hlev

boste potrebovali žebelje (žičnike), katere dobite najhitreje in poceni pri **SIMON PIRCU, Podnart, predal 2.**

Velikonočna prodaja čevljev „STANDARD“

Dinarjev

Otroški v raznih barvah in lak	od 40 do 50
Ženski črni ali rjavi	od 100 do 120
Ženski na spango, komb. usnje	od 150 do 170
Ženski razni, moderna oblika	od 160 do 180
Moški polčevlji, črni	od 140 do 160
Moški polčevlji, rjavi in komb.	od 150 do 180
Moški razni, moderna oblika	od 170 do 190

122

Poleg tega pa še razne druge vrste po ZNATNO ZNIZANI CENI.

DETAJLNA TRGOVINA s čevlji
tov. Carl Pollak, d. d. v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 23, na dvorišču

Z ozirom na lepe pomladanske dneve in bližajočo se praznike smo razprodali že veliko množino ČEVLJEV po TOVARNISKIH CENAH in to:

Želimo cenjeno občinstvo najboljše postreči in zadovoljiti, ter prosimo, da se vsled navala v prihodnjih dneh, že sedaj poslužite te UGODNE PRILIKE, ki Vam jo nudi SAMO naša

Ako imam razpokane roke

tedaj izberem to, kar mi najboljše de izmed 7 specialnih vrst Fellerjevih ELSA MIL zdravja in lepote (milo iz lilijinega mleka, lilijine kremo, iz rumenjak, glicerino, boraksovo, katrosovo, brivsko.) — Cistoča teh mil in njihove zdravilne sestavine so razlog najboljšega delovanja. A k temu še krasni vonji!

Za nego obrana in proti so'nčnim pegam uporabljaj ELSA - CREME - POMADO.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

5 komadov Elsa mila na i biro stane 52 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 62 Din.

2 lončka Elsa-Creme-pomade stane 40 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elsatrg št. 360.

Glejte, to je glavni činitelj pri pranju.

Posnemajte me ter kupuje dosledno le pravo terpentinsko milo Gazela.

MILO

GAZELA

Pravilna pot, ki vodi do ozdravljenja živcev!

Bolni, izčrpani živci grenijo življenje, povzročajo mnogo trpljenja, kakor zbadanje, nadležne bolečine, omedlevico, strašljivost, šumenje v ušesih, motnjo pri prebavi, jezljivost, pomanjkanje volje za delo in druge slabe pojave.

Moja ravnokar izšla poučna razprava Vam kaže pravo pot, kako se boste osvobodili vseh teh bolečin.

V njej so opisani vsi vzroki, postanek in zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izkušnjah.

Ta evangelij zdravja pošljem vsakomur

popolnoma zastonj, če ga zahteva od doljnega naslova.

Tisoče zahvalnic potrjuje edini obstoječi uspeh neumornega in vestnega iskajočega dela za dobrobit bolehaločega človeštva. Kdor spada k veliki četi živčno

bolnih in kdor boluje na teh mnogoštevilnih pojavih, si mora nabaviti mojo knjižico utehe!

Prepričajte se sami,

da Vam ničesar neresničnega ne obljubljam, ker pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma **brezplačno** in franko poučno razpravo. — Zadostuje dopisnica na:

Ernest Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 321.

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64.20.** — St. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76.** — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44.** — St. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58.**

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

Pomladite se!

Slavni svetovnoznani biolog Fizijs pravi: Pomladiti se, se pravi vreči s sebe starost, biti manj beden in nadložen, manj trpeti na bolečinah in nemoči, ne umirati tako rano, z drugimi besedami — približati se zopet mladosti, lepoti, aktivnemu življenju in sreči; nikako bogastvo pa ne more dati človeku one sreče, ki jo on uživa v svojem fizičnem in moralnem blagostanju. Toda, na žalost, ostane človeški organizem zdrav, jak in sposoben za delo in aktivno življenje le dotlej, dokler so mu zdrave življenske žleze; slabe in bolne žleze ne dovažajo organizmu dragocenih fermentov in hormonov energije, vsled tega se ruši krvotok in razmena materije in v organizmu se nabirajo sečna kislina in drugi strupi, ki so ravno glavni krivci vsega troljenja in naglega staranja človeka. K sreči so znameniti zdravniki — Braun, Sekar, Karno, Žilber in drugi, dokazali, da se po unošenju v bolesten organizem fiziološkega ekstrakta (kot je Kalefluid D. Kalenichenka) od mladih živali, pri človeku zopet vrača izgubljeno zdravje in mladostna moč. Zato medicinski kor vsa sveta uporablja «Kalefluid» kot močno in ojačujoče sredstvo in to za časa in po bolezni.

«Kalefluid» čisti kri, pojačava krvotok in razmeno materije in odstrani iz organizma sečno kislino in druge strupe. Po lečenju s Kalefluidom prenehajo: slabost, nervoza, naglo utrujenost, bolezn, potrtost, in prejšnji bolnik uživa zopet vse radosti življenja mladih dni.

Brezplačno se pošlje nov način «Pomlajevanja in lečenja organizma» z zdravniškimi ocenami. Obrnite se na naslov: Miloš Marković, Beograd, Kralja Milana 58.

«Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Zahteva te brezplačni
CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

5letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

**Najuspešnejše sredstvo
za rejo domače živali je
brezdvomno**

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevila zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana 66.

J. STJEPUŠIN
ZAGREB, JURJEVSKA 57
priporoča

boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila

Odlikovano na pariški izložbi

eniki franko

J. Brunčič & F. Rebernik pleskarstvo in ličarstvo
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 23
izvršuje vsa pleskarska in ličarska dela po solidnih cenah, Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi.

**Barve, lake, firnež in drugo nudi
najbolje in najceneje**
„LUSTRA“ V. LAZNIK, Ljubljana
Gospodarska c. 12 (poleg restav. Novi Svet) 41

Hranilnica mestne občine Brežice

Račun poštne hranilnice 10.704

V lastni hiši št. 27

Telefon št. 13

187

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja
mestna občina Brežice z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.
Tudi rentni davek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denaria.

Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poroštvo in zastavi vrednostnih papirjev, kakor kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

100 nagrad

v vrednosti več tisoč dinarjev razpisujemo
za pravilno rešitev sledečih vprašanj:

1. Po čem se spoznajo najboljše štrange in drugo vrvarsko blago?
2. Katero vrvarsko blago je priporočila za kmetovalce kmetijska šola na Grmu?
3. Kakšne štrange, uzde in drugo vrvarsko blago boste zahtevali od Vašega trgovca, da boste dobili za Vaš dober denar tudi dobro blago?
4. Kateri trgovec v Vašem kraju še ne prodaja štrang in vrvarskega blaga s privezanim rdečim listkom z naslikanim pajkom v mreži in napisom Grosuplje?

157

Za rešitev zadostuje dopisnica za 50 par. Rešitev naj se pošlje na naslov:

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani

in to najkasneje do konca aprila. 1. maja se bode izžrebalo 100 rešitev in imena sporočila v tem listu. Nagrade pa poslate takoj po izžrebanju. Tudi Vas čaka

Pišite takoj!

lahko velik dobitek!

Pišite takoj!

Salomut

**ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE**

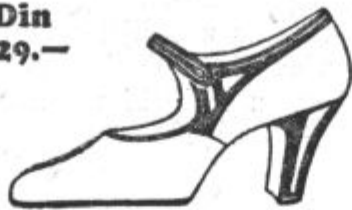
SPOMLADNA MODA

Din
229.—

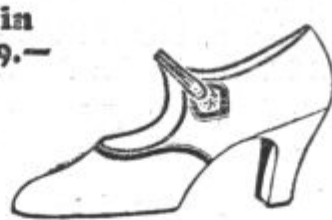
Čevlji za izprehod z visokim podpetnikom iz mehkega boksa svetlih barv sunburn (svetla) ali samum s temnejšimi kombinacijami. Našiti okrasni so karakteristika novosti letošnje pomladi.

Din
229.—

Lakiran čevlček za družbo, okrašen z vmetkom lizard usnja, z dvojnimi izrezom pod spono. Isti čevlček svetle barve s temnejšim okrasom.

Din
229.—

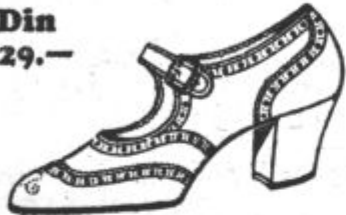
Eleganten čevlček iz ševrova, rjave barve, okrašen s pravo kačjo kožo »Katanga« z vitkim španskim podpetnikom bo okras vaše nožice.

Din
229.—

Izrezan čevlček, priljubljen za izprehod in družbo. Izdelani so iz mehkega boksa črne in rjave barve ter modne sunburn in baker. Na ulici se nosijo tudi okrašeni s kovinsko zapranko.

Din
229.—

S preluknjanjem okusno okrašen čevlček iz mehkega boksa temno ali svetlorjave barve. Polnizek usnat podpetnik z gumo.

Din
229.—

Okusno kombiniran čevlček barve sunburn-samum, s polvisokim podpetnikom in našitimi okrasi temnejše barve. Novost letošnje pomladi!

Din
229.—

Čevlček za izprehod in sport, okusno kombiniran, v modernih barvah samum-topas, drappo rjav in z diskretnim perforiranim okrasom. Pristoji dovršeno k vašemu sportskemu kostumu.

Din
229.—

Novi model polčevljev za izprehod. Zadnja novost angleških žurnalov, izdelana iz prima boksa, široka udobna oblika z usnatim podpetnikom. Ti čevlji so vredni več kakor stanje.

št. 17-22 Din 69.—
št. 23-26 Din 79.—
št. 27-30 Din 99.—
št. 31-34 Din 129.—

Dovolj širok v prstih, da odgovarja vsem zahtevam dečje nožice v razvoju, udoben, z nizkim podpetnikom. Po svoji enostavnosti eleganten. Za šolo in krajše izprehode iz rjavega boksa. Za svečanosti iz črnega laka. S tem čevlčkom razveselite se in svojo hčerko.

št. 27-30 Din 129.—
št. 31-35 Din 149.—

Eleganten dečji čevlček iz mehkega boksa drap barve z vmetkom imitirane kačje kože. Pristoji najbolj k svetlim pomladanskim oblekam.

št. 27-30 Din 99.—
št. 31-35 Din 129.—
št. 36-38 Din 149.—

Gumast podplat z likom Indijanca, gornji del iz prima dull-boksa. Udoben in nepokončljiv.

št. 27-30 Din 129.—
št. 31-35 Din 149.—
št. 36-38 Din 169.—

Ti čevlji so izdelani iz prima boksa, na okvir šivani, z usnatim podplatom in gumastim podpetnikom bodo razveselili s svojo zmerno ceno otroke in starše.

Din
269.—

Eleganten polčevljev za izprehod. Iz prima telečjega boksa rjave barve, okrašen z nežnim šivanjem. Zaradi svojega izgledanja, dobrega materiala in enostavnih elegantnih linij priljubljen pri tisočih odjemalcev.

Din
269.—

Angleška oblika, zadnji model. To je edini pravi sportski model, ki ne sme manjkati v nobeni garderobi elegantnega gospoda. Narejen je iz prima boksa črne ali svetlorjave barve, okrašen s preluknjanjem, na okvir šivan, udoben za izprehod in štrapolac.

Naši novi pomladanski modeli

so izbor vseh lepot, kar jih je prinesla kultura obutve vsega sveta. Ako v naših čevljih obiščete katerokoli vlemesto, se boste prepričali, da naša obutev odgovarja tamošnji največji modi. Slike zadnjih vzorcev so bile poslani tvornici radiotelegrafskim potem iz New Yorka. Moda Pariza in Londona je takisto izkoriščena. Naše prodajalnice so dobro založene in pripravljene, da vas za pomlad najboljše postrežejo.

Obiščite nas!

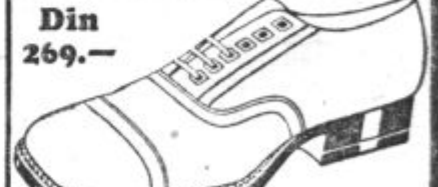
Rata

Din
269.—

Enostaven eleganten polčevljev moderne tope fazone, iz najboljšega boksa, rjave ali črne barve. Podplat je izdelan iz izbranega krupona in vam z gumastim podpetnikom zagotavlja elastičnost in lahko hojo, tako da tudi po daljši hoji ne boste občutili utrujenosti.

Din
269.—

Široka fazona tega čevlja je pripravna za vsakega gospoda, ki ima širo in občutljivejšo nogo. Olajša delo in proži udobnost pri hoji. Izdelujemo jih iz prvovrstnega črnega ali rjavega boksa s čvrstim podplatom.

Beograd
Zagreb
Sarajevo

Ljubljana
Subotica
Osijek

Veliki Bečkerek
Novi Sad
Skoplje

Sombor
Dubrovnik
Brod n. S.

Zemun
Maribor
Split

Niš
Mitrovica
Kragujevac

Vršac
Bjelovar